

Title: Oedipus The King
Author: Sophocles
Translation into Modern Greek by Aristos Kampanis
Publisher: Fexis, 1911
Language: Modern Greek
Produced by Christos Alexandridis
E-mail: chrialex@myrealbox.com

Τίτλος: Οιδίπους Τύραννος
Συγγραφέας: Σοφοκλής
Μεταφραστής: Αρίστος Καμπάνης
Εκδόσεις Φέξι, 1911
Ηλεκτρονική μεταγραφή: Χρίστος Αλεξανδρίδης
E-mail: chrialex@myrealbox.com

Στην παρούσα ηλεκτρονική μεταγραφή διατηρηθήκαν, σε γενικές γραμμές, η γλώσσα και η ορθογραφία του πρωτοτύπου. Επεμβάσεις έγιναν μόνο εκεί που το απαιτούσαν οι διορθώσεις των τυπογραφικών λαθών, η σαφήνεια του κειμένου και το μονοτονικό σύστημα.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΗ

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Ο «Οιδίπους Τύραννος», φέρων τον τίτλον τούτον εις διάκρισιν από τον «Οιδίποδα επί Κολωνών», είναι το τεχνικώτερον κίενα των υψηλοτέρων έργων της αρχαίας τραγικής ποιήσεως. Εδιδάχθη κατά το έτος 415 π.Χ. από τον Σοφοκλέα. Μολαταύτα ένας αρχαίος αναφέρει ότι ο «Οιδίπους Τύραννος», διδαχθείς εις τας Αθήνας δεν έτυχε των πρωτείων, ενίκησε δε εις τον ποιητικόν αγώνα άλλος τραγικός, του οποίου δεν σώζεται το έργον· ο Φιλοκλής.

Το δράμα έχει ως εξής περίπου:

Κατ' αρχάς παρουσιάζονται προ των βωμών που ήσαν εμπρός από το ανάκτορον του Οιδίποδος γέροντες και νέοι Θηβαίοι στεφανωμένοι με ικετηρίους κλάδους. Τούτων προεξάρχει ο ιερεύς του Διός, ο οποίος λέγει εις τον Οιδίποδα το αίτιον που τους προξάρχει να στεφανωθούν με τους ικετηρίους κλάδους και να παρουσιασθούν εμπρός του. Του λέγει ότι τρομερά συμφορά μαστίζει την χώραν. Λοιμός τρομερός ερημώνει τας Θήβας. Αφορία τρομερά. Αι γυναίκες κακογεννούν, αποβάλλουν. Τα πτώματα των μικρών παιδιών μένουν άθαπτα. Αλλ' ο λοιμός θερίζει και τα ζώα. Παρακαλεί τον Οιδίποδα, που άλλοτ' έσωσε τας Θήβας από την Σφίγγα, να λυτρώση την πόλιν από την συμφοράν δι' ενός οποιουδήποτε τρόπου. Ο Οιδίπους συγκινημένος τους λέγει ότι η θλίψις του και η στενοχωρία του είναι μεγάλη, ότι ακόμη απέστειλε τον υιόν του Μενοικέως Κρέοντα, τον γαμβρόν του, εις το μαντεϊόν των Δελφών δια να ερωτήση: «τι κάμνοντας ή λέγοντας την πόλιν σώζει».

Εν τω μεταξύ καταφθάνει από τους Δελφούς ο Κρέων, ο οποίος ερωτώμενος από τον ιερέα του Διός ποίον χρησμόν κομίζει, απαντά ότι καλόν, καθώς αυτός τουλάχιστον νομίζει.

Ο Οιδίπους προτρέπει τον Κρέοντα ν' ανακοινώση τον χρησμόν ενώπιον του πλήθους των ικετών. Και ο Κρέων τον ανακοινώνει. Προστάζει, λέγει, το μαντεϊόν να φονευθή ή να εξορισθή από τας Θήβας ο φονεύς του Λαΐου. Ο Οιδίπους ερωτά τον Κρέοντα, αν ο Λάιος εφονεύθη εις την χώραν του ή αλλού πουθενά. Από τον Κρέοντα μανθάνει ότι ο Λάιος εξελθών προς «θεωρίαν» δεν εγύρισε

πλέον, ότι οι ακόλουθοί του εσκοτώθησαν εκτός ενός μοναχά, ο οποίος εσώθη. Επί πλέον μινθάνει ότι οι δολοφονήσαντες τον Λάιον ήσαν λησταί και ότι ένεκα της Σφιγγός, η οποία τότε ήτον η μάλιστα των Θηβών, δεν έγειναν έρευνα, όπως ανακαλυφθούν οι δράσται. Εξ όλων τούτων ο Οιδίπους συλλαμβάνει την υπόνοιαν, ότι πρόκειται περί πανουργίας, μολαταύτα κηρύττει ότι θα ζητήση τον βασιλοκτόνον.

Ο ΧΟΡΟΣ (εκ Θηβαίων γερόντων) εις την Πάροδον εκφράζει φόβους δια τον χρησμόν, τον σκοτεινόν χρησμόν που εδόθη εις τον Κρέοντα. Επικαλείται τους πολιούχους θεούς των Θηβών να σώσουν την πόλιν. Εικονίζει εις θαυμασίους στοίχους τον λοιμόν που κατατρύχει την πόλιν, και παραβάλλει τον λοιμόν τούτον προς τον ολέθριον Άρη.

Ο Οιδίπους προτρέπει τους Θηβαίους να φανερώσουν τον φονέα και υπόσχεται αμοιβήν εις εκείνον, όστις ήθελε τον φανερώση, όπως απειλεί κ' εκείνον όστις ήθελε τον κρύψη. Ο Χορός λέγει ότι αγνοεί τα πάντα επί του προκειμένου, συμβουλεύει δε τον Οιδίποδα να ερωτήση τον Τειρεσίαν. Ο Τειρεσίας έρχεται μετ' ολίγον, και κατ' αρχάς αρνείται, αλλά κατόπιν προκληθείς δι' ασυνέτων λόγων από τον Οιδίποδα, του λέγει ότι αυτός είναι ο φονεύς του Λαΐου, τον οποίον το μαντείο κηρύττει αποδιοπομπαίον. Εις την αυξάνουσαν οργήν του Οιδίποδος ο μάντις προσθέτει υπαινιγμούς, δια των οποίων θέλει να ειπή ότι ο Οιδίπους είναι φονεύς του πατρός του και συνοικεί με την μητέρα του, και του προλέγει, ότι μέλλει τυφλός να πλανάται ανά την γην ζητών τόπον αναπαύσεως.

Ο Χορός εις το πρώτον στάσιμον δείχνεται ταραγμένος από τους λόγους του Τειρεσία. Διότι αγνοεί, όπως λέγει, αν υπήρξε ποτέ φιλονικία μεταξύ των Λαβδακιδών και του υιού του Πολύβου. Άλλως τε, κατά την ιδέαν του, μόνον ο Ζευς και ο Φοίβος ως θεοί γνωρίζουν τα μέλλοντα όχι δε και ο Τειρεσίας.

Ο Οιδίπους εις όλα αυτά υπωπτεύθη συνωμοσίαν του μάντεως και του Κρέοντος εναντίον του. Έρχετ' ενώπιόν του ο Κρέων δια ν' απορρίψη την δεινήν κατηγορίαν. Και προτρέπει τον Οιδίποδα μόνος του πηγαίνων εις τους Δελφούς να μάθη αν πιστώς ή όχι ανεκοίνωσεν ο Κρέων εις τας θήβας τον χρησμόν της Πυθίας. Ο Οιδίπους, εν τούτοις, απειλεί εναντίον του γαμβρού του θάνατον.

Κατά την διάρκειαν της φιλονικίας έρχεται επί της σκηνής η βασίλισσα Ιοκάστη, σύζηγος του Οιδίποδος, αδελφή του Κρέοντος. Ο Κρέων ανακοινώνει εις την Ιοκάστην τας κακάς εναντίον του διαθέσεις του Οιδίποδος. Η Ιοκάστη και ο Χορός ικετεύουν τον Οιδίποδα, όπως μη εκτελέση την απειλήν του και ο Οιδίπους μαλάσσεται. Ο Κρέων αποχωρεί, η δε Ιοκάστη ερωτά τον Οιδίποδα ποία η αιτία του θυμού του. Και ο Οιδίπους διηγείται τα συμβάντα. Και δια να καταπραΰνη τον βασιλέα του λέγει, ότι δεν αξίζει κανείς να πιστεύη εις τους χρησμούς. Άλλως τε και εις τον Λάιον είχε δοθή χρησμός, κατά τον οποίον έμελλε να φονευθή από τον υιόν του. Αλλ' η μαντεία αυτή κάθε άλλο ήτον παρ' αληθινή. Διότι ο μιν πατέρας εσκοτώθη εις ένα σταυροδρόμι, ο δε υιός του μόλις γεννηθείς ερρίφθη εις άβατον όρος. Ο Οιδίπους ερωτά λεπτομερείας περί του χρόνου και του τόπου εις τον οποίον εφονεύθη ο Λάιος. Μινθάνει τον αριθμόν των ακολουθών του Λαΐου, μινθάνει ότι ήτον επάνω εις άρμα, ότι ταύτα κατέστησε γνωστά εις τους Θηβαίους ένας εκ των ακολουθών του, ο μόνος σωθείς, και ότι ούτος, όταν έγεινεν ο Οιδίπους βασιλεύς, ικέτευσε την Ιοκάστην να τον στείλη εις τους αγρούς δια να βόσκη ποίμνια. Ο Οιδίπους ζητεί να τον ιδή. Και η Ιοκάστη ερωτά την αιτίαν της επιθυμίας του ταύτης. Τότε ο Οιδίπους της αφηγείται ότι ευρισκόμενος εις την Κόρινθον κατηγορήθη από ένα μεθυσμένον ως νόθος, και ότι χωρίς οι γονείς να το ηξεύρουν επήγεν εις τους Δελφούς, όπου έλαβε τον τρομερόν χρησμόν, ότι έμελλε να γείνη σύζυγος της μητρός του και του πατρός του φονεύς. Φοβούμενος δε μήπως επαληθεύση ο χρησμός δεν επανήλθεν εις την Κόρινθον, αλλ' επορεύθη προς τους τόπους, εις τους οποίους καθώς η Ιοκάστη του ανεκοίνωσεν, εφονεύθη ο Λάιος. Και κατά παράδοξον σύμπτωσιν εκεί φιλονικήσας μ' έναν άνθρωπον όμοιον μ' εκείνον που του περιέγραψεν η Ιοκάστη ως Λάιον, τον εφόνευσε και κατόπιν όλους του τους ακολουθούς. Αν ο φονευθείς είναι ο Λάιος ποίος τότε εκ των ανθρώπων θα είναι εξ ίσου προς τον Οιδίποδα δυστυχισμένος; Ακόμη το τρομερόν μυστικόν δεν απεκαλύφθη ακέραιον εις τους οφθαλμούς του. Πιστεύει ότι όντως ο πατέρας του ευρίσκεται εις την Κόρινθον και φοβείται να επανέλθη εκεί. Η Ιοκάστη θέλουσα να καθησυχάση και πάλιν τον Οιδίποδα, τον προτρέπει, όπως δυσπιστή εις τον Απολλώνιον χρησμόν· του φέρνει μάλιστα και παραδείγματα επικυρώνοντα την ιδέαν της ότι οι χρησμοί δεν επαληθεύουν πάντοτε. Ο Χορός αποδοκιμάζει την βλασφημίαν της Ιοκάστης. Εύχεται μάλιστα να τιμωρήση ο Ζευς την απιστίαν, η οποία υποσκάπτει αυτά τα θεμέλια της θρησκείας.

Και ως να εισήκουσαν οι θεοί τας ευχάς των Θηβαίων γερόντων, βλέπομεν την

Ιοκάστην εξερχομένην εις την σκηνήν να λέγη ότι ο Οιδίπους είναι περίφοβος και καταλυπημένος. Και ως αν μετανοούσα δι' όσα είπε προηγουμένως, έρχεται ικέτις εις τον βωμόν του Απόλλωνος, εκεί σιμά ευρισκόμενον.

Άγγελος ερχόμενος από την Κόρινθον φέρει το μαντάτον, ότι ο Πόλυβος ετελεύτησε και ότι οι Κορίνθιοι ανεκήρυξαν βασιλέα τον Οιδίποδα. Εις το άκουσμα τούτο η Ιοκάστη καλεί τον Οιδίποδα δια να ιδή διαψευδομένους τους χρησμούς, που του είχαν ταράξει την καρδίαν. Αφού ο Πόλυβος, ο πατέρας του, απέθανεν εις την Κόρινθον, ασφαλώς ο Οιδίπους δεν θα τον φονεύση. Ο Οιδίπους οικτείρει των θεών τ' άστοχα μαντέματα. Ο Κορίνθιος όμως άγγελος ακούσας ότι ο Οιδίπους εφοβείτο το άλλο ήμισυ του χρησμού, κατά το οποίον έμελλε να συνευρεθή με την μητέρα του, ως αν δια να τους καθησυχάση, τους πληροφορεί, ότι ο Οιδίπους, ούτε του Πολύβου ούτε της γυναικός εκείνου Μερόπης ήτον υιός, αλλ' ότι αυτός έδωκεν εις τους βασιλείς της Κορίνθου εις νηπιακήν ηλικίαν τον Οιδίποδα και ούτοι τον υιοθέτησαν. Εις στιχομυθίαν με τον Κορίνθιον άγγελον ο Οιδίπους μανθάνει, ότι ούτος βόσκων τα ποιμνιά του εις τον Κιθαιρώνα έλαβε το βρέφος, έχον τρυπημένα τα πόδια, από άλλον βοσκόν καθώς και το όνομά του (Οιδίπους=φουσκοπόδης) μαρτυρεί. Ο χορός διατείνεται ότι ο δώσας το βρέφος ήτον ο δούλος, τον οποίον προ ολίγου εκαταζητούσεν ο Οιδίπους. Ερωτά την Ιοκάστην. Αλλ' η Ιοκάστη εν τω μεταξύ από τον διαμειφθέντα διάλογον μεταξύ του Κορινθίου και του Οιδίποδος εννοήσασα, ότι το εκτεθέν εις τον Κιθαιρώνα παιδί της και ο Οιδίπους ήσαν ένα και το αυτό πρόσωπον, κ' επομένως ότι είχε γείνη θύμα φρικτής αιμομιξίας, ικετεύει τον Οιδίποδα να μην αναζητήση τον δούλον, αν μεριμνά δια την ζωήν του. Αλλ' ο Οιδίπους, εις τον οποίον δεν είχεν αστράψει ακόμη ολόκληρον το μυστικόν της ζωής του, ζητά να οδηγηθή εμπροστά του ο Θηβαίος βοσκός. Η Ιοκάστη εξέρχεται της σκηνής, ο δε Χορός προοιωνίζεται κακά δια το μέλλον.

Και ο Οιδίπους με πείσμα, αδιαφορών εις τας εναντιώσεις των άλλων, μένει προσδοκών τον ερχομόν του δούλου. Ο Χορός εις θαυμάσιον άσμα, πλήρες Διονυσιακών παλμών και ελπίδων, που-- αλλοίμονον, δεν επαλήθευσαν, --λέγει ότι η επομένη ημέρα θα δείξη τον Οιδίποδα όχι αλλοδαπόν, αλλά Θηβαίον υιόν κανενός αγροτικούθεού και καμμιάς Νύμφης, που θα συνευρέθησαν εις κάποιον απάρθενον άντρον του Κιθαιρώνα. Εν τούτω ο Οιδίπους βλέπει ερχόμενον τον θεράποντα του λαΐου, όστις ελθών ομολογεί ότι κάποτε--προ καιρού πολλού--βόσκων τα ποιμνιά του εις τον Κιθαιρώνα, απήντησε τον Κορίνθιον άγγελον. Δι' εξαναγκασμών ο δούλος πείθεται να ομολογήση, ότι το βράφος που έδωκεν εις τον Κορίνθιον, δεν ήτο τέκον δούλης, αλλά τέκνον αυτής της Ιοκάστης. Καμμία πλέον νεφέλη δεν συσκοτίζει το Οιδιπόδιον αίνιγμα. Προφανώς ο Οιδίπους είναι πατροκτόνος και αιμομίκτης, σύζυγος της μητρός του.

Εν τω μεταξύ ο Οιδίπους εισέρχεται εις τ' ανάκτορα καταρομαγμένος. Απομένει επί της σκηνής μόνος ο Χορός, ο οποίος θρηνεί δια την ανθρωπίνην δυστυχίαν, δια το άστατον και το αβέβαιον των ανθρωπίνων τυχών. Αποτροπιάζεται τα φρικτά συμβάντα. Δεν λησμονεί όμως ότι ο Οιδίπους έσωσέ ποτε τας θήβας.

Ακολουθώς ο Εξάγγελος, άγγελος δήλα δη προερχόμενος εκ του ανακτόρου, αναγγέλλει εις τον Χορόν ότι η Ιοκάστη εμβήκεν εις τον θάλαμον της και κλεισθείσα εκρεμάσθη. Ο Οιδίπους εισερχόμενος εις τον θάλαμον ζητεί ξίφος δια ν' αυτοκτονήση, αλλά καθώς είδε την Ιοκάστην κρεμαμένην απέσπασεν από τα φοράματά της περόνας χρυσάς, με τας οποίας ετύπησε τους οφθαλμούς του. Τυφλός εμφανίζεται εις την σκηνήν, οι δε γέροντες αποστρέφουν τας κεφαλάς μη δυνάμενοι ν' αντιμετώπισουν το αποτρόπαιον θέαμα. Βάλλει σπαρακτικής οιμωγάς και αποδίδει τα πάντα εις τον Απόλλωνα. Εις παρατήρησιν του χορού διατί προέβη εις το φρικτόν αυτό διάβημα, απαντά ότι δεν ήθελε να βλέπη τίποτε με τους οφθαλμούς του· ήθελεν αν ήτο δυνατόν και τας ακοάς του να σφραγίση. Ικετεύει τους γέροντας να τον κρύψουν ή να τον φονεύσουν. Ο Χορός βλέπων τον Κρέοντα ερχόμενον λέγει ότι αυτός δικαιούται ν' αποφασίση. Ο Οιδίπους παρακαλεί τον Κρέοντα να λάβη φροντίδα περί των θυγατέρων του και μαζί του εισέρχεται εις τ' ανάκτορα.

Μετά δε την κένωσιν της σκηνής ο Χορός απομείνας μόνος αναπτύσσει την έννοιαν του ρητού «μηδένα προ του τέλους μακάριζε» εις στίχους ηρέμου λύπης και συντριβής.

Αυτή είναι περίπου η υπόθεσις του δράματος. Ο μεταφραστής απειραράθη να δώση το πνεύμα του πρωτοτύπου, όπου δεν ήτο δυνατόν ακριβώς ν' αποδοθή το γράμμα. Μετεχειρίσθη τον δεκατετρασύλλαβον του Πολυλά δια την απόδοσιν του διαλογικού ιαμβικού τριμέτρου, μετέφερε δε εις λυρικούς ελευθέρους στίχους τα χορικά άσματα και τους κομμούς, φρονών ότι δεν είναι δυνατή η μεταφύτευσις των αρχαίων μέτρων εις την νέαν στιχοουργίαν πάντοτε, διότι άλλη είναι η προσωδία, μικροτέρα είναι η ποικιλία των ρυθμών, και άλλο το πνεύμα της νέας γλώσσης, άλλη

η «ακουστική μας συνείδησις» δια να μεταχειρισθώμεν μιαν φράσιν του Νίτσε. Ως προς την γλώσσαν, ο μεταφραστής ηθέλησεν ακολουθών την δημοτικήν παράδοσιν του στίχου, που ελάμπρυναν οι ποηταί, να την συμπλησιάση όσον το δυνατόν προς την αστικήν γλωσσικήν συνήθειαν, διότι θέλει ν' απευθύνεται προς τους συγχρόνους του, όχι δε προς τους αποθαμένους, μη έχων την υπερβολικήν αξίωσιν ν' απευθύνεται προς τους μεταγενεστέρους.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΣ

ΚΡΕΩΝ

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

ΙΟΚΑΣΤΗ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΘΕΡΑΠΩΝ

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τέκνα του Κάδμου του παλιού γενεά νέα,
τι συναγμένοι κάθεσθε σ' αυτούς τους τόπους,
με τα κλαδιά της ικεσίας στεφανωμένοι;
Και η πόλις είν' από θυμιάματα γεμάτη,
και αντιλαλεί από στεναγμούς κι από παιάνας;
Αυτά εγώ απ' το στόμα να μάθω θέλοντας,
κι όχι απ' το στόμα των μαντατοφόρων
ο πολυφήμιστος ήλθα εδώ πέρα Οιδίπους.
Λέγε μου ωστόσο γέροντα που σου ταιριάζει
πρώτα απ' τους άλλους να μιλής: η αιτία ποια να 'νε
που ήλθατ' εδώ στεφανωτοί με δάφνης κλώνους;
Για ένα κακό που πάθατε ή μήπως γι' άλλο
που προσδοκάτε; [1] πρόθυμος να σας βοηθήσω.
Γιατί θενά ήμουν άσπλαχνος αν δεν λυπούμουν
αξιολύπητους όπως εσάς ικέτας.

ΙΕΡΕΥΣ

Οιδίπου, που του τόπου μας αφέντης είσαι,
βλέπεις ικέτας όλους μας μπρος στους βωμούς σου:
να μακροφτερουγίσουνε δεν ημπορούνε
άλλοι· κι άλλους βαρύνουνε τα γερατεία· ιερέας [2]
εγώ του Διός και τούτοι διαλεχτοί στους νέους.
Κι ο λαός όλος με κλαδιά στεφανωμένος
της ικεσίας στην αγοράν εσυμμαζεύθη,
σιμά στους ναούς της Αθηνάς και του Ισμηνίου
Απόλλωνος τον μαντικόν βωμόν· η πόλις
βλέπεις πώς συνταράζεται και να σηκώση
κεφάλι από τον κόκκινο των βυθών σάλον [3]
δεν ημπορεί· και φθείρονται οι βλαστοί της μάνας
γης και ψοφούν ανάριθμα βωδιών κοπάδια
και πεθαμένα τα παιδιά γεννοβολούνε
οι μανάδες. Ο ολέθριος θεός στην πόλιν
έστειλε κακορρίζικην αρρώστειαν, έτσι
αδειάζει η θήβα από ζωές πολλές ανθρώπων
και ο μαύρος Άδης στεναγμούς και γόους γεμίζει.
Όχι πως σε νομίζομε, με τους θεούς ίσον,
εγώ και οι νιοί απομένομεν ικέται τώρα
μα γιατί σε πιστεύομε των θνητών πρώτον

στις τύχες όλες της ζωής και των Ολυμπίων
τας σχέσεις. Ψυ που εγλύτωσες αυτόν τον τόπο,
από τα ξένα φθάνοντας ποτέ στις Θήβας,
από τον φόρον της σκληράς Σφιγγός που πάντα
αινιγματώδη, ξωτικά, έλεε, τραγούδια·
και το 'καμες χωρίς κανείς από μας όλους
να σου διδάξη τίποτε, μα όλοι το λένε,
--και το νομίζω ατός μου εγώ--φώτισι θεία
πως είχες και τας έσωσες, άναξ, τας Θήβας.
Τώρα, ω Οιδίπου μέγιστε στους θνητούς όλους,
γονατισμένοι πέφτουμεν εμπρός σου ικέται
και σωτηρίαν γυρεύομε να μας χαρίσης
είτε θεός, είτε άνθρωπος τρόπον σου δείξη.
Γιατί καλό πως πέρνουνε νομίζω τέλος
όσα καλά οι φρόνιμοι τ' αποφασίσουν.
Την πόλιν δέξου, άριστε, τούτην να σώσης.
Μη χάσης το καλό όνομα στις Θήβας που 'χεις.
Σωτήρα εδώ σε κράζουνε για την φροντίδα
που έλαβες άλλοτε για μας. Όμως κανέννας
δεν θα θυμάται εσέ βασιλέα της Θήβας,
αν όλους μας ο όλεθρος μάς συνεπάρη
κι ας σου 'λαχε απ' τον θάνατον να μας γλυτώσης.
Ανάστησε απ' την συμφοράν την πόλιν, άναξ,
όπως και τότε μάντευμα καλό στην πόλιν
έδωκες, δώσε μια φοράν ακόμη. Κ' έτσι
αν είναι μεσ' στον τόπο μας να βασιλεύης
κάλλιο γεμάτη η πόλις μας να 'ναι απ' ανθρώπους
παρ' αδειανή. Δεν θ' άξιζε καράβι ή κάστρο
έρημον απ' ανθρώπινη ζωή που μένει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πολύ γνωστοί μου οι πόθοι σας, δυστυχή τέκνα.
Εέρω και τι σας έφερεν ενώπιόν μου.
Εέρω η αρρώστια όληνε δέρνει την πόλιν,
μα σαν εμέναν' άρρωστος κανείς δεν είναι.
Εσείς μονάχα θλίβεσθε για τον εαυτό σας.
Μα για την πόλιν και για μένα και για σένα
πονεί, ραγίζεται η ψυχή του βασιλέως.
Δεν είμαι ως από βαρύπνον να ξυπνώ ύπνον.
Ξέρετε πως τα δάκρυά μου ποτάμια τρέχουν
και σε πολλούς με πλάνησε δρόμους η έννια.
Κι ό,τι σωτήριο φάνηκε στους στοχασμούς μου
εις πράξιν ευθύς το 'βαλα. Του Μενοικέως
τον υιόν Κρέοντα έστειλα, τον συγγενή μου,
εις το μαντεϊόν των Δελφών για να ρωτήση,
τι κάμνοντας ή λέγοντας την πόλιν σώζω.
Και καθώς συλλογίζομαι πως πλέον καιρός του
από το δελφικό ταξίδι να γυρίση
θλίβομαι· αλλ' ως γυρίση λέω, πως θενά κάμω
ό, τι ο θεός μού πη με τους χρησμούς του.

ΙΕΡΕΥΣ

Μα σε κατάλληλον καιρόν το εσυλλογίσθης,
και οι νέοι λεν πως να 'ρχεται τον Κρέοντα βλέπουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Άναξ Απόλλων, αν καλή τύχη μας φέρη
χαρούμενος στην όψιν, λέγω, θα 'ναι.

ΙΕΡΕΥΣ

Άς τον ρωτήσωμε· κοντά είναι ώστε να 'κούη.
Κρέων, ω άναξ, και του Μενοικέως βλαστάρι
ποιος ο χρησμός του θεού που μας κομίζεις;

ΚΡΕΩΝ

Καλός. Γιατί αν νικήσωμε τις δυσκολίες
όλα σε καλό θά 'βγουνε, πιστεύω, Οιδίπου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλά ποιος ο χρησμός; γιατί όλ' αυτά τα λόγια,
ούτε και με φοβίζουνε, ούτ' ενθαρρύνουν.

ΚΡΕΩΝ

Αν θέλῃς να σ' τον πω μπροστά τους, πε μου,
πρόθυμος είμαι. Στο παλάτι αλλοιώς ας έμουμε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λέγε τον φανερά. Επειδή για τούτους
πιότερο νιάζομαι παρά για την ζωή μου.

ΚΡΕΩΝ

Θα πω λοιπόν ό,τι απ' τον Φοίβον έχω ακούσει:
Μας δίνει φανερώτατα συμβουλή ο Απόλλων
το μίasma να διώξωμεν από τας Θήβας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και με ποιόν τρόπον; ποιος ο εξιλασμός;

ΚΡΕΩΝ

Πρέπει να διώξωμε τον ένοχο απ' τας Θήβας,
ή να ξεπλύνωμε τον φόνον μ' άλλον φόνον·
γιατί το αίμα του μέσα εδώ πέρα σκούζει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σε ποιόν μηνάει τάχα τέτοια τύχη ο Φοίβος;

ΚΡΕΩΝ

Άναξ, βασίλευε ποτέ στας Θήβας
ο Λάιος προτού δώσωμε σ' εσε το σκήπτρον.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έχω ακουστά, αν και ποτέ μου δεν τον είδα.

ΚΡΕΩΝ

Αυτός λοιπόν σκοτώθηκε και τώρα ο Φοίβος
να τιμωρήσωμε τον ένοχον προστάζει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και σε ποιο μέρος βρίσκεται; τάχα θα βρούμε
του κρίματος του παλαιού το κρύφιον ίχνος;

ΚΡΕΩΝ

Σ' αυτήν εδώ πως κρύβεται τη χώρα, λέγει,
κι ό,τι ζητάει κανείς το βρίσκει πάντα
και μοναχά ό,τι αμελεί, νομίζω, χάνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μεσ' στο παλάτι ή στους αγρούς τον εσκοτώσαν;
ή σ' άλλη χώρα απόμακρη ξενιτεμένον;

ΚΡΕΩΝ

Καθώς επήγαινε να λάβη στο μαντεϊόν
χρησμόν κάπου τον σκότωσαν και δεν ξανάλθε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και δεν τον είδε ούδ' άγγελος ή ακόλουθός του
πού τον εσκοτώσαν;

ΚΡΕΩΝ

Όχι, γιατί εσκοτώθηκαν και μόνον ένας,
που γλύτωσε απ' τον θάνατον, γνωρίζει τούτο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιο; λέγε το! Γιατί μπορεί κανένας
από το λίγο πιο πολλά να συμπεράνη.

ΚΡΕΩΝ

Λένε λησταί τον σύντυχαν και τον σκοτώσαν
πολλοί που επάνω ρίχθηκαν στον βασιλέα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πώς ήθελε κανείς βρεθή, να τον σκοτώση
ληστής, αν δεν τον πλήρωνεν από 'δώ κάποιος;

ΚΡΕΩΝ

Τούτο και τότε πίστεψαν. Αλλ' αφού εχάθη
ο βασιλεύς δεν βρέθηκε κανείς βοηθός μας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τι σας εμπόδισε να μάθετε ποιος ήταν
του βασιλέως που εχάθηκεν ο δολοφόνος;

ΚΡΕΩΝ

Η Σφιγξ με τα τραγούδια της τα αινιγματώδη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Όμως εγώ στο φως τούτα θα βγάλω.
Άξια ο Φοίβος μας θυμίζει και συ άξια
το ξεχασμένο το θανάσιμο το κρίμα·
και δίκαια τον βασιλέα βοηθόν θα βρήτε
εμένα--όχι για χάρι των νεκρών μονάχα,
αλλά και για την ίδια μου τη σωτηρία.
Θα διώξω εγώ την εντροπήν από τας θήβας,
γιατί ο φονιάς που έχει τον Λάιον σκοτωμένα,
μπορεί και μένα να σκοτώση καμμιάν ώρα.
Λοιπόν κάμνω καλό στον εαυτό μου αν έτσι
τον θάνατον εκδικηθώ του βασιλέως.
Όσο πιο γλίγωρα μπορείτε σηκωθήτε
της ικεσίας πέρνοντας μαζί τις δάφνες.
Κι άλλος εδω τον λαόν του Κάδμου ας συμμαζέψη.
Εγώ ό, τι δυνατόν θα επιτελέσω, κ' έτσι
ή ευτυχημένοι ή δυστυχείς θενά γενούμε.

ΙΕΡΕΥΣ

Ω τέκνα, ας εγερθούμε, γιατί πλέον εκείνα
που να ζητήσωμε ήλθαμε μας υπεσχέθη
και ο Φοίβος που μας έστειλε τους θείους χρησμούς του
βοηθός ας έλθη και σωτήρ στην πόλι ετούτη.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή α'

Ω του Διός γλυκύλαλε χρησμέ, που απ' το μαντεϊόν
το πλούσιον εδιάβηκες στας θήβας,
υπομονή δεν έχω εγώ και ο φόβος με κατέχει,
ευσπλαχνικέ θεέ της Δήλου.
Γιατί φοβούμαι την θεϊκή αξέχαστην οργή σου·
ποιος ξέρει η προσταγή σου
ποιο παλαιό να κάμωμε λησμονημένο χρέος
ξανά θα μας προστάξη;
Πε μου αθάνατη θεά,

της Ελπίδος τέκνον, Φήμη.

Αντιστροφή α΄

Σ' εσένα πρώτην δέομαι, Αθηνά του Διός κόρη,
και στην βοηθόν της πόλεως θεάν την αδελφή σου,
την Άρτεμι, στον κύκλιον της αγοράς τον θρόνον
που μένει θρονιασμένη,
και στον Απόλλωνα τον τοξότη.
Τους τρεις καλώ σας βοηθοί να 'λθήτε στα δεινά μας.
Αν άλλοτε σε δυστυχίαν αρχαίαν εσείς σωτήρες
εδράματε κι εδιώξατε την φλόγα της καταστροφής,
και τώρα να βοηθήσετε.

Στροφή β΄

Αλλοίμονον που ανάρημα πάμπολλα τα δεινά μου
κι ο λαός πάσχει ολόκληρος--
ποιος τρόπος, ποια φροντίδα μου
θα διώξη το κακό απ' την πόλιν;
Φυτό δεν αναδίν' η γη
με πόνους και με βάσανα
γεννούνε οι δύστυχες μητέρες.

Και θενά ιδής να τρέχουνε προς του Άδη τ' ακρογιάλι,
όπως πουλιά που πέτονται το 'να ξοπίσω στ' άλλο
πιο γλίγωρα κι απ' τη φωτιά
την αδάμαστην ακόμα.

Αντιστροφή β΄

Κ' έτσι η πόλις χάνεται--
και των παιδιών που κείτονται
τ' άθαφτα σώματα στη γη
τον θάνατον γεννούν στη χώρα.
Και οι παντρεμένες και οι γρηές μπρος τους βωμούς μητέρες
παρακαλούν να λυτρωθούν απ' των δεινών το πλήθος.
Και αντιλαλούν του εξιλασμού
φροντίδες και αναστεναγμοί!

Στροφή γ΄

Τον Άρη, τον ολέθριον, όπου χωρίς ασπίδας
φλέγει με καθώς έρχεται μεσ' από θρήνους,
από τη γη μας μακριά κάμε να φύγη
προς τα πελάγη ας πάη της Αμφιτρίτης,
είτε στη μαύρη θάλασσα,
ή όπου βογγά ο Βορριάς της Θράκης.
Γιατί ορθόν ό, τι αν αφήση η μέρα
έρχεται η νύκτα και το συντρίβει.
Αυτόν εσύ πατέρα Ζευ, ω δέσποτα των αστραπών,
με το δικό σου σύντριψε το αστροπελέκι.

Αντιστροφή γ΄

Θέλω τα ολάγρια βέλη σου, Φοίβε μου Λύκιε,
με τα χρυσά δοξάρια σου
ρίχνοντας να μας σώσης,
τον Χρυσομίτραν Διόνυσον
ακόμη επικαλούμαι
που είναι προσιάτης των Θηβαίων,
τον Βάκχον, τον κρασοπρόσωπον
σύντροφον των Μαινάδων
να εγγίση μ' ένα ολόκαυστον

πέυκο τον Άρη που οι θεοί
καθόλου δεν τιμούνε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αυτά παρακαλείς εσύ: Αν θες να γείνουν
καταλεπτώς όσα ζητήs, πρέπει ν' ακούσης
προσεκτικά τα λόγια μου και θενά λάβης
παρηγορίαν υπέρτατην εις τα δεινά σου.
Τους λόγους τούτους θα σου πω αμέσως τώρα.
Αν και την πράξιν αγνοώ κι αγνοώ τον φόνον
και ούτ' ένα έχω μαρτύριον να μ' οδηγήση.
Αλλ' όμως επειδή συμπατριώτης είμαι
δικός σας, ακούστε με τούτο σας κηρύττω:
αν ίσως και κανείς σε σας τον βασιλέα
ποιος σκότωσε γνωρίζει, τον προστάζω
να 'λθή καταλεπτώς να φανερώση εμένα
την πράξιν. Αν ο ένοχος ο ίδιος φοβάται
το φοβερό που ετέλεσε να ειπή το κρίμα,
μήπως και λάβη την ποινήν όπου τ' αξίζει,
κηρύττω εγώ πως άφοβα να πη το κρίμα
μπορεί και, λέγω, απείραχτον θα τον αφήσω.
Δεν θενά πάθη τίποτε, μόνο απ' τας θήβας
μακριά θα φύγη απείραχτος ο δολοφόνος.
Αν λάχη πάλι και κανείς σε σας γνωρίζη,
πως είν' αυτόs που εσκότωσε τον βασιλέα
απ' άλλη χώρα μακρινήν, αs μη το κρύψη
και πλούσια του υπόσχομαι θα τον αμείψω,
χάρι γι' αυτό παντοτεινή θα του χρωστάω.
Αν πάλι μου το κρύψετε αυτό από φόβον,
φοβούμενοι μη φίλο σας ή τον εαυτό σας
βλάψετε, τουτ' ακούσατε που εγώ κηρύττω:
Να μη δεχθή τον ένοχον κανείς, κανείς σας
στο σπίτι του· να μη δεχθή να του μιλήση,
μήτε στας δεήσεις σύντροφον να τότε λάβη,
ακόμη ούτε τους χέρνιβας να του προσφέρη.
Προστάζω να τον διώχνετε θηβαίοι καθένας
από τ' αγνά τα σπίτια σας, γιατί μιαίνει,
ως το μαντεϊόν εκήρυξε, την πόλιν όλη.
Εγώ λοιπόν το πρόσταγμα θενά τελέσω
ο Φοίβος που μας έστειλε, και θα εκδικήσω
τον σκοτωμόν του άμοιρου του βασιλέως.
Κατάρα αφήνω, τούτα μου τα λόγια όλοι
εις έργον να τα βάλετε, για το χατίρι
της πόλεως, όπου φθείρεται, και το δικό μου.
Γιατί αν δεν επρόσταζεν ακόμη ο Φοίβος
την πόλιν να εξαγνίσωμεν από το κρίμα,
πάλι κακό θε νά 'τανε, αφού κ' εχάθη
μεσ' στους ανθρώπους ο άριστος των θηβαίων ο άναξ,
ν' αφήσωμε ανεκδίκητον τον σκοτωμό του.
Τώρα στον ίδιον που έλαχε να βασιλεύω
θρόνον, που αυτόs βασίλευε, την ίδιαν κλίνη
την ίδια ακόμη σύζυγον μ' εκείνον να 'χω,
κι αν άκληρος δεν πέθαινε, θα 'ταν αδέλφια
τα τέκνα του που θα 'καμνε με τα δικά μου·
τον έχει δαμασμένο ωιμέ η κακή τύχη
τον Λάιον· μα πατέρα μου σα να τον είχα
θα προσπαθήσω το φονιά του Λαΐου να πιάσω,
του Λαΐου, όπου ο Λάβδακος έχει γεννήσει,
του Πολυδώρου το παιδί, όπου κρατάει
από του Κάδμου τη γενιά κι απ' τον παλιόν Αγήνορα.
Και τους θεούς παρακαλώ να μη αναδώση
βλαστόν η γη σ' εκείνονε που δεν θα κάμη,
όσα προστάζω· δέομαι στους θεούς ακόμη
παιδί να μη του γεννηθή από τη γυναίκα

μιά συμφορά χειρότερη απ' αυτήν να λάχη.
Κατάρρα και στους ένοχους είτε πολλοί 'ναι
είτ' ένας· κακοθάνατος κακά να πάη.
Και αν είν' μεσ' στο παλάτι μου και τον γνωρίζω,
ας πέση επάνω μου ο θυμός των αθανάτων
κι όποια κατάρρα έδωκα σ' εμέ να στρέξη
και στους Θηβαίους που ακούνε με ας είν' η Δίκη
σύμμαχη και παντοτεινά οι Αθάνατοι
ας τους βοηθούνε.

ΧΟΡΟΣ

Άναξ, καθώς εμίλησες κ' εγώ μιλάω.
Τον Λάιον δεν εσκότωσα· ούτε γνωρίζω
τον ένοχον, και δύναται μόνο ο Απόλλων
την απορίαν που εγέννησε και να τη λύση.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έωστά μιλείς. Μα ποιος μπορεί από τους ανθρώπους
να εξαναγκάση εις κάτι τι τους Ολυμπίους;

ΧΟΡΟΣ

Μιάν άλλη συμβουλή μπορώ να δώσω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και μιάν ακούω πρόθυμος, αν θες, και δύο.

ΧΟΡΟΣ

Ο Τειρεσίας γνωρίζομε πως όσα ο Φοίβος
μπορεί, κ' εκείνος δύναται να τα μαντεύση·
κι αν τον ρωτήσωμε μπορεί (ποιος ξέρει;)
αυτά όλα καθαρότατα να μας γνωρίση.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και τούτο δεν τ' αμέλησα. Ο Κρέων, ως μου 'πε,
να τονε φέρουν έστειλε τον μάντι άγγέλους,
και πως ακόμη αργοπορεί, απορώ, φίλε.

ΧΟΡΟΣ

Και τ' άλλα αβέβαια φυσικά και κούφια λόγια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποια λόγια; πε μου γλίγωρα, θέλω να μάθω.

ΧΟΡΟΣ

Λένε πως τον σκότωσε κάποιος διαβάτης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έτσι ακουστά το 'χω κ' εγώ. Μα ποιος τον είδε;

ΧΟΡΟΣ

Ακόμη και αν αφόβητη τύχ' η ψυχή του,
όμως θαρρώ η κατάρρα σου θα τον μακρύνη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Όποιος χωρίς να ταραχθή κάμνει το κρίμα,
εκείνον δεν τρομάζουνε τα μάταια λόγια.

ΧΟΡΟΣ

Ιδού όμως που αφανέρωτος δεν θενά μείνη·
τον θεϊόν τώρα εδώ οδηγούν τον Τειρεσίαν
τον μάντιν, όπου ενδόμυχην μες τα βαθειά του
μόνος του μέσα στους θνητούς αλήθειαν έχει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Συ, που τα πάντα δύνασαι να κρίνης, μάντι,
κι όσα μπορούν να λέγωνται κι όσ' άρρητα είναι,
ω Τειρεσία, επίγεια μαζί και ουράνια,
την συμφοράν που δέρνει μας αν και δεν βλέπεις,
ξέρεις καλά κ' αισθάνεσαι· μονάχα εσένα,
άναξ, προστάτη ευρίσκομε στη δυστυχία.
Ο Φοίβος, όπως θα 'μαθες απ' τους αγγέλους
σ' εκείνους όπου εστείλαμε να τον ρωτήσουν,
παράγγειλε πως άλληνη γιατρεία καμμία
δεν είναι ή να σκοτώσωμε του βασιλέως
Λαΐου, ή να εξορίσωμε τους δολοφόνους.
Η σωτηρία μας κρέμεται σ' εσένα μόνον.
Το πιο αγαθό που δύναται κανείς να κάμη
είναι να κάμνη το καλό με κάθε τρόπο.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Αλλοίμονο! Πόσο βαρύ καλά να ξέρης
το αληθινό που ανήμπορο να σε βοηθήση
κ' είναι συνάμα βλαβερό. Ξεχνώντας όμως
ό, τι καλά δεν ήξερα ήλθα εδώ πέρα·
τέτοιαν αλλοιώς δεν θα 'χα εγώ τόλμην ο μάντις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τι να συμβαίνει κι άθυμος μας ήλθες, μάντι;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Στο σπίτι μου να ξαναπάω άσε με, Οιδίπου.
Τη δυστυχία καλύτερα θενά υπομείνης,
κ' εγώ πάλι καλύτερα την εδική μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δίκαια δεν λες ούτε αρεστά στην πόλιν, μάντι,
την πόλιν όπου σ' έθρεψε καθώς αρνείσαι,
από απορία που σου ζητάει να τήνε βγάλης.
Μη, σ' εξορκίζω στους θεούς, ω Τειρεσία,
αρνείσαι που όλοι, ικέται σου, παρακαλούμε.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Είναι γιατί δεν ξέρετε· μα εγώ ποτέ μου
δεν θενά πω το μάντευμα που μέλλει, Οιδίπου,
να φανερώση τα φρικτότατά σου έργα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τι λες; Καλά γνωρίζοντας τα πάντα κρύβεις;
Μας καταστρέφεις, μα το ναι, και μας προδίδεις.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τον εαυτό μου δεν ποθώ και σε να θλίψω.
Τι λοιπόν μάταια μ' ερωτάς και μ' εξετάζεις,
αφού είναι αδύνατο από μέ κάτι να μάθης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω ελεεινότατε άνθρωπε, που κ' έναν βράχον
μπορείς να οργίσης, δεν θα πης ό, τι ρωτούμε,
αλλά έτσι αδάκρυτος, αλύγιστος θα μείνης;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Για τον θυμό μου εμένα ψέγεις τάχα,
και την οργήν που σε κατέχει δεν τη βλέπεις;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Οργίζομαι· μα ποιος ακούοντας τέτοια τάχα λόγια, θα 'μενε ανόργιστος, όπου την πόλιν, την πόλιν που σ' εγέννησεν αυτά ατιμάζουν;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Μόνα τους θα φανερωθούν· τι κι αν τα κρύβης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Τότε λοιπόν τι ανάγκη σου να μας τα κρύβης;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Πιότερα δεν μπορώ να πω. Έτσι όσο θέλεις πλάνταζε, θύμωνε άγρια· δεν με φοβίζεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ναι! βαρυθυμωμένος είμαι, και κανένα δεν θενά λείψω να σου 'πω, απ' όσα, αλήθεια, πιστεύω· λοιπόν μάθε το πως καλά ξέρω ότι όχι μόνο τους φονείς εσύ γνωρίζεις, αλλ' ότι και συνέτρεξες αυτόν τον φόνον. Έστω κι αν δεν εμόλυνες στου Λαΐου το αίμα τα χέρια σου. Αν δε σ' έκαμνε τυφλόν η τύχη, εσένα θενά πίστευα αυτουργόν του φόνου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Αλήθεια; εγώ στο κήρυγμα να εμμείνης, λέγω, και πλέον από σήμερα ούτε' εγώ, ούτε τούτοι ταιριάζει ν' απευθύνομε σ' εσέ τον λόγον, που είσαι το ανόσιο μίασμα του τόπου!

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Τέτοιαν απότολμην κατηγορία σ' εμένα ρίχνεις και απ' το θυμό μου θα γλυτώσης, λέγεις;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Ήξευρα πως πικρή η αλήθεια που είπα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αυτά δεν σου τα δίδαξε η μαντεία βέβαια.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Εσύ να πω μ' ανάγκασες όσα δεν θέλω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ποιά να μου πης σ' ανάγκασα; λέγε ν' ακούσω.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Τάχα καλά δεν μ' άκουσες; τι ζητάς τώρα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Δεν κατάλαβα καλά, για ξαναπέ μου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Λέγω πως είσαι ο ένοχος που εμείς ζητούμε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Για τις διπλές δεν θα χαρής, βέβαια, βρισιές σου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Κι άλλα να πω; και πιότερο να σε θυμώσω;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πες ό, τι θέλεις. Μάταια, κούφια τα λόγια.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Λέγω λοιπόν σ' αισχροτάτη πως ήλθες σχέσιν
με τους στενούς σου συγγενείς· και δεν γνωρίζεις
πόσο κακή είναι η θέσις σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έννια σου κι ατιμώρητος δεν θ' απομείνης.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Βέβαια, σαν έχη δύναμιν κάποια η αλήθεια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μέσα σου δεν ευρίσκεται η αλήθεια εσένα,
τυφλός και στα μάτια και στ' αυτιά και στον νουν είσαι.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Δυστυχισμένος είσαι που μ' ονειδίζεις με τέτοια·
θα σε ονειδίσουν αύριον εσένα όλοι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Άπαυτη τύφλα σε κρατεί και δεν κατέχεις
ουδέ κ' εμέ, ουδέ κι άλλονε θνητόν να βλάψης,
απ' όσους χαίρονται αγαθό το φως του ήλιου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Βέβαια εγώ δεν ημπορώ να βλάψω εσένα,
είν' ο Απόλλων αρκετός για να το κάμη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ο Κρέων να επινόησεν αυτά ή μονάχος
εσύ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ατός σου εβλάφηκες εσύ. Ο Κρέων τι φταίει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω πλούτε και βασιλεία στην γην, που απ' όλες
τις τέχνες τις ανθρώπινες εξέχεις· κάμνεις
όλοι του βασιλέως τη ζωή να τη ζηλεύουν,
αφού για τον βασιλικόν τον θρόνον, όπου
η πόλις μου τον έδωκε, άξιό μου δώρο,
χωρίς εγώ να το ζητώ, τούτος ο Κρέων,
ο πρώτα φίλος μου πιστός, μ' επιβουλεύει,
το σκήπτρον αυτό θέλοντας για τον εαυτό του,
και μου 'στειλε τον μάγο αυτόν και τον πανούργον,
τον δόλιον, τον αγύρτη αυτόν που μόνο
κέρδη αγαπά, κ' είναι τυφλός εις την μαντείαν.
Πότε, για πε μου, εδείχθηκες μάντις αλήθεια;
Όταν η Σφιγγοπρόσωπη εδώ ήτον Σφίγγα,
και ξωτικά ετραγούδαε τα αινίγματά της,
δεν έδινες σωτήριες τις συμβουλές σου·
το αίνιγμα ευκολοξήγητο δεν ήτον τότε,
ούτε ήτονε του καθενός για να το λύση·
μαντείαν εχρειαζότανε που δεν τη βρήκες
στους οiwονούς που εξέταζες, αλλ' ούτε ακόμη
θεός κανείς σ' την έδωκεν. Εγώ όμως ήλθα
χωρίς να ξέρω τίποτε, ο Οιδίπους, λύω
το αίνιγμα και την τρομερή την σφίγγα φθείρω.
Από τον θρόνο ωρκίσθηκες ν' απομακρύνης
εμέ, σιμά στον Κρέοντα να βασιλεύης.
Μου φαίνεται πως κλαίοντας και οι δύο τας θήβας
θ' αφήσετε· το μίασμα μαζί θα φύγη.
Τα γερατεία αν δε σεβόμουν θα 'βλεπες ποία
ανταμοιβή θα λάβαινες στους λογισμούς σου.

ΧΟΡΟΣ

Σ' εμάς ο θυμός φαίνεται πως και τα λόγια
τα δικά του εμπνέει, βασιλεύ, και τα δικά σου.
Τέτοια δεν μας χρειάζονται. Μα πρόπον είναι,
την άριστη για τον χρησμόν να βρούμε λύσιν.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τι κι αν λογιέσαι βασιλεύς; Εγώ θα δώσω
απόκρισιν ανάλογη στ' άθλιά σου λόγια·
γιατί κ' εγώ την δύναμιν ετούτην έχω.
Δεν είμαι σκλάβος εδικός σου αλλά του Φοίβου·
της προστασίας του Κρέοντος δεν έχω ανάγκην.
Με τέτοια γλώσσα σου μιλώ τυφλός γιατί είπες
πως είμαι, αλλ' αν του λόγου σου ανοιχτομάτης
είσαι, γιατί στην άβυσσον που έχεις φθασμένα
δεν βλέπεις; Και το σπίτι σου ποιο 'ναι δεν ξέρεις.
Μήπως γνωρίζεις την γενεάν όπου κρατιέσαι;
Δεν ξέρεις ότι μισητός στους συγγενείς σου
τους πεθαμένους έλαχες και σ' όσους ζούνε,
και πως διπλή φρικτότατη των γονέων κατάρα
από τας Θήβας, άθλιε, θα σε μακρύνη;
Εσένα που καμώνεσαι γι' ανοιχτομάτης,
ποιος τόπος από την φωνήν δεν θ' αντηχήση
την εδική σου; ποιο βουνό, ποιος άλλος
Κιθαιρών τέτοιον άνομον που έκαμες γάμον
και μπήκες καλοτάξιδος σ' αυτό το σπίτι;
Αλλ' ούτε των άλλων σου κακών το πλήθος
γνωρίζεις που σε κάμνουνε με τα παιδιά σου
ίσον. Και τώρα ονειδίριζε αν ημπορέσης
εμένα και τον Κρέοντα, όσο κι αν θέλης·
χειρότερη κανέννας σου θνητός δεν θα 'χει
τύχην από όσους τρέφονται στην γην ετούτη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλά μπορεί τέτοια ν' ακούη κανέννας λόγια
και να υπομένη; Πήγαινε σου λέγω γέρο
στων θεών την κατάρα--!
Πήγαινε πίσω σπίτι σου. Φύγε απ' εμπρός μου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ποτέ δεν θενα 'ρχόμουνα, αν δεν μ' εκάλεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σ' εκάλεσα όχι ελπίζοντας μωρολογίες,
αλλοιώς δεν θενά πάταγες εις το παλάτι.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τέτοιος εγώ εγεννήθηκα: μωρός για σένα,
μα συνετός για τους γονείς που σ' έχουν κάμει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Για ποιους γονείς; ποιος μ' έκαμεν απ' τους ανθρώπους;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Η μέρα τούτη θα σε φάη, που θενά δείξη
ποιος σ' έκαμε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αινιγματώδη, σκοτεινά λόγια, μου λέγεις.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μα έλεγες πως τα αινίγματα ξέρεις και λύνεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ψέγε με για όσα εβοήθησαν να γείνω μέγας.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Αυτή σου η τύχη σ' έφθειρε, δυστυχισμένε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Λίγο με μέλλει, αφού 'σωσα μ' αυτήν τας θήβας.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Φεύγω! Παιδί μου, οδήγει με να πάω στο σπίτι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ας σε οδηγήση. Πήγαινε αφού είσαι εμπόδιο,
να τελεσθή το πρόσταγμα τ' άγιο του Φοίβου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
Είπα, όσα μ' ερωτήσατε· και τώρα φεύγω
και δεν φοβούμαι θάνατον εγώ από σένα.
Σου λέγω μόνον ο άνθρωπος όπου ζητούνε,
εκείνος όπου εσκότωσε τον βασιλέα
είναι μπροστά, και μέτοικος αν λήη πως είναι,
γλίγωρα θα τον εύρετε να 'ναι θηβαίος.
Δεν θα χαρή για τούτη του την καλή τύχη,
θα τυφλωθή, προλέγω σας, και θα πλανάται
ξένος μέσα στην ξενιτειά με το ραβδί του
να βρή τον δρόμον ψάχνοντας· ο ίδιος
πατέρας και αδελφός ομού και της μητρός του
μαζί παιδί και σύζυγος !... Εσείς θα ιδήτε
πώς είναι, και πώς έσπειρεν ίδια γυναίκα
με τον πατέρα θα βρεθή. Καλά στοχάσου
μπαίνοντας στο παλάτι σου αυτά που λέγω·
κι αν εύρης ότι ψέματα σου λέγω, τότε
να μην πιστεύης στη δική μου την μαντείαν.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή α'

Ποιος είν' αυτός, που ο Δελφικός μαντικός είπε βράχος
πώς έκαμε με φονικά τα χέρια κακά τόσα;
Είμαι καιρός,
πιο γλίγωρα από τ' ανεμόποδ' άτια
το πόδι του γοργό να πάρη
να πάη μακριά.
Ο Απόλλων με τις αστραπές
και τη φωτιά και το δοξάρι
κινιέται κατ' επάνω του,
και φοβερές τον ακολουθούν
οι αλάθευτες Εριννύες.

Αντιστροφή α'

Γιατί έλαμψε απ' του Παρνασού την κορυφή τη χιονισμένη
χρησμός, όπου προστάζει μας να βρούμε το φονιά,
γιατί συχνάζει στ' άγρια
τα δασωμένα μέρη,
στ' άντρα, στους βράχους και
σαν ταύρος με το πόδι του,
το δύστυχο ο δυστυχισμένος,
το μάντευμα το Δέλφιον,
που από τον ομφαλόν της γης εστάλη,
μακριά να διώξη θέλει.
Όμως το θεϊκό μάντευμα

πετάει πάντα ζωντανό
τριγύρω απ' τον δυστυχισμένον.

Στροφή β´

Δεινή λοιπόν η ταραχή που φέρνει ο μάντις,
ούτ' είν' απίστευτα όσα λέει και πιθανά δεν είναι.
Έτσι δεν ξέρω τι να ειπώ,
με των ελπίδων τα φτερά πετάω
ούτε στο μέλλον βλέποντας ούτε και στο παρόν.
Η έχθρα πώς εστάθηκεν
ανάμεσα στη γενεά του Λαβδάκου
και στους Πολύβου το παιδί,
ούτ' άλλοτε άκουσα ποτέ
ούτε και τώρα ξέρω,
κι έτσι εκδικούμενος εγώ
τον σκοτωμόν του Λαΐου,
ένοχον τον Οιδίποδα στον λαόν να παραστήσω.

Αντιστροφή β´

Όμως ο Ζευς και ο Δελφικός θεός καλά γνωρίζουν
τ' ανθρώπινα. Αλλ' απίστευτο
κανένας από τους ανθρώπους μάντις
στην κρίσι να υπερέχη εμένα.
Στη σοφία στέκ' η υπεροχή
απ' άνθρωπον ανθρώπου.
Όμως ποτέ δεν θα 'ψεγα τον βασιλέα, αν δεν έβλεπα
απόδειξι στων κατηγορών του τα λόγια.
Γιατί άλλοτε, που φανερά η Φτερωμένη Κόρη
γοργόπεσεν απάνω του, σοφός εδείχθη
και αληθινά σωτήριος εις την πόλιν--
γι' αυτό ποτέ στη σκέψι μου κακός δεν θα 'ναι ο Οιδίπους.

ΚΡΕΩΝ

Άνδρες Θηβαίοι, ως έμαθα πως ο Οιδίπους
κατηγορίες βαρύτατες λένε μου ρίχνει,
ήλθα επειδή δεν βάσταξα. Γιατί αν πιστεύη
της δυστυχίας που του 'τυχε πως είμ' αιτία
ή πως κακό εγώ του 'καμα με λόγια ή μ' έργα,
δεν θέλω πιότερο να ζω μ' αυτόν τον ψόγον,
γιατί μικρή δεν έχω εγώ απ' αυτόν ζημία·
ζημία, νομίζω, υπέρτατη πως είναι
οι φίλοι κακόν να μ' ονομάσουνε.

ΧΟΡΟΣ

Τούτα σου κατηγορήσαν μες το θυμό τους,
κι όχι γιατί τα νόμισαν σωστά πως είναι.

ΚΡΕΩΝ

Είπαν πως τάχα έβαλα το μάντι εγώ
να ειπή όσα είπε.

ΧΟΡΟΣ

Έλεγαν τέτοια· μα γιατί, δεν ξέρω, Κρέων.

ΚΡΕΩΝ

Με τα σωστά του τα 'λεγεν αυτά τα λόγια;

ΧΟΡΟΣ

Δεν ξέρω. Των αρχόντων δεν θωρώ τα έργα.
Ιδού όμως βγαίνει ο βασιλεύς απ' το παλάτι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω συ! Πώς είν' και τόλμησες μπροστά μου να 'λθης
και να πατήσης του σπιτιού μου το κατώφλι,
συ φανερά το βασιλιά που έχεις σκοτώσει,
και που ληστής του θρόνου μου να γείνης θέλεις.
Πε μου για χάρι των θεών, για ποιόν μ' επήρες,
ανόητον τάχα ή δειλόν, κι αυτά μου κάμνεις
ή μήπως τάχα νόμισες εγώ την πανουργίαν
δεν θενά καταλάβαινα και θα εδεχόμουν;
Τάχα μωρότατος δεν είσαι να πιστεύης,
πως δίχως φίλους και λαόν θενά μπορέσης
από τα χέρια μου τη βασιλεία ν' αρπάξης
όπου με χρήματα και φίλους αποκτούνε;

ΚΡΕΩΝ

Ξέρεις τι θα 'τανε καλό να κάμης; άκου
ίσα προς όσα μου είπες τώρα λόγια, Οιδίπου,
κ' έπειτα μόνος σου μπορείς και κρίνεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εύγλωττος είσαι. Δύσκολα όμως σ' ακούω
γιατί πως είσαι άπιστος, βρέθηκες, φίλος.

ΚΡΕΩΝ

Θα σου εξηγήσω τούτο. Δέξου να μ' ακούσης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μη μου αρνηθής το ότι κακός εστάθης, Κρέων.

ΚΡΕΩΝ

Αν την αστόχαστη την τόλμη σου νομίζεις
πως κάτι αξίζει, βέβαια, δίκιο δεν έχεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Επίβουλος σε συγγενή σου εδείχθης, κ' έτσι
νομίζεις ατιμώρητος πως θενά μείνης;

ΚΡΕΩΝ

Ομολογώ πως δίκαια μίλησες τώρα,
αλλ' όμως τι 'ναι το κακό που σου 'χω κάμει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μου 'λεγες ή δεν μου 'λεγες πως ειν' ανάγκη,
να στείλω εδώ να φέρουνε τον Τειρεσία;

ΚΡΕΩΝ

Αυτήν μου δεν την άλλαξες τη γνώμη ακόμη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πόσος καιρός επέρασε αφ' ότου ο Λάιος...

ΚΡΕΩΝ

Έκαμε τι; Δεν ξέρω τι 'ναι όπου ρωτάς με.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εχάθη από θανάσιμην κρυφήν αιτία;

ΚΡΕΩΝ

Αμέτρητος καιρός έχει, θαρρώ, περάσει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και τότε μάντιν λέγανε τον Τειρεσία;

ΚΡΕΩΝ

Σοφόν και τότε. Κι όμοια τον ετιμούσαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Και τάχα μ' εθυμήθηκεν ο μάντις τότε;

ΚΡΕΩΝ
Όχι δεν σ' εθυμήθηκε ποτέ, πιστεύω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αλλ' ούτε τον ρωτήσατε για τους φονιάδες;

ΚΡΕΩΝ
Πώς όχι! τον ρωτήσαμε, μα δεν μας είπε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Γιατί σας το 'κρυψε ο σοφός ο μάντις τούτο;

ΚΡΕΩΝ
Δεν ξέρω. Να σιγώ λοιπόν, άναξ, ταιριάζει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Κάτι θα ξέρης, μολαταύτα, έστω και λίγο.

ΚΡΕΩΝ
Πε μου, κι αν ξέρω κάτι τι δεν θα το κρύψω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Λέγω, αν δεν συμφώναγε με σένα ο μάντις,
του Λαΐου φονιάς δεν θα 'λεγε πως είναι ο Οιδίπους.

ΚΡΕΩΝ
Δεν ξέρω ο μάντις τι σου λέγει. Ωστόσο θέλω
να μάθω, ως θες και συ από με να μάθης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Εξέταζε. Φονιά ποτέ δεν θενά μ' εύρης.

ΚΡΕΩΝ
Πώς; μη δεν έχης σύζυγον την αδελφή μου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Απ' όσα λέγεις τίποτε δεν απαρνούμαι.

ΚΡΕΩΝ
Μαζί της δεν μερίζεσαι την εξουσίαν;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Σ' ό, τι ποτέ μού ζήτησε όχι δεν είπα.

ΚΡΕΩΝ
Τάχα δεν με τιμούν ίσα με σας τους δύο;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αλλ' όμως εδώ δείχνεσαι κάκιστος φίλος.

ΚΡΕΩΝ
Όχι. Αν αμερόληπτα θέλεις να κρίνης
καλά στοχάσου: προτιμότερο δεν θά 'τον
να εξουσιάζης άφοβος και να κοιμάσαι
τιμώμενος και συ με τους άρχοντας ίσα;
Εγώ ποτέ δεν θα 'θελα βασιλεύς να 'μαι,
βασιλικά όμως θα 'θελα να πράττω. Το ίδιο
καθένας άλλος. Άφοβος έτσι λαμβάνω
ό, τι θελήσω. Που αν βασίλευα μονάχος

ίσως και να 'κανα πολλά--αθέλητά μου.
Θέλεις λοιπόν ανήσυχη την βασιλείαν
να προτιμώ απ' την άνοιαστη την εξουσίαν;
Δεν είμαι τόσο άμυαλος ώστε να θέλω,
απ' όσα ωφέλιμα κατέχω, κι άλλα.
Τώρα όλ' η Θήβα, φίλοι μου. Όσοι σε θέλουν
σ' εμένα πάντα τρέχουνε, ξέρεις, Οιδίπου.
Έτσι μονάχα ελπίζουνε να το επιτύχουν.
Πώς λοιπόν τουτ' αφήνοντας να ποθώ άλλα;
Ποτέ νους καλοστόχαστος κακός δεν είναι·
αλλ' ούτε βασιλέας ποτέ θέλω να γείνω,
ούτε θα καλοτύχιζα, κι αν προσπαθούσα
μ' άλλους μαζί να πάρω σου τη βασιλεία.
Εις το μαντείο πήγαινε καλά να μάθης,
αν τον χρησμόν σου άλλαξα και δεν τον είπα
όπως τον πήρα. Αν τύχη δε και με τον μάντιν
φανή πως εσυμφώνησα για κάποιο πράγμα
να με σκοτώσης, βασιλιά, παρακαλώ σε,
με τη δική μου θέλησι και τη δική σου.
Αλλ' όμως άδικο πολύ κατηγορίαν
τέτοιαν να μου κατηγορής χωρίς μαρτυρία,
ούτε είναι διόλου δίκαιον να το πιστεύης:
καλοί, οι κακοί και οι πονηροί πως είναι.
Και το να χάσης άδικα ένα φίλον που 'χεις
την ακριβή ζωούλα σου είναι ως να χάσης.
Με τον καιρόν θα τα σκεφθής αυτά που λέγω,
γιατί με τον πολύν καιρόν φαίνεται ο δίκιος,
ενώ ο κακός σε μόνη μια δείχνεται μέρα.

ΧΟΡΟΣ

Σωστά είπε, Οιδίπου, για όποιονε φοβάται μήπως
πέση. Γιατί όσοι βιάζονται πολύ--σκοντάφτουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γλίγωρα σαν ο επίβουλος κάμνει ό, τι κάμνει,
γλίγωρα κ' εγώ απόφασι να παίρνω πρέπει!
Με χέρια σταυρωμένα, λέγω, αν απομείνω
εύκολα την κακήν βουλή του θα εκτελέση.

ΚΡΕΩΝ

Και τι ζητάς; από τας Θήβας να με βγάλης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καθόλου. Θέλω θάνατον να σου χαρίσω.

ΚΡΕΩΝ

Πρόθυμα, μόνον ένοχος δείξε πως είμαι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πίστιν στα μάτια λόγια σου γιατί να δώσω;

ΚΡΕΩΝ

Σε βλέπω κ' είσαι αστόχαστος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Για το συμφέρον
μου φαίνεται πως σκέπτομαι καλά.

ΚΡΕΩΝ

Μα πρέπει να μην αμελής και το δικό μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ναι. Μα το φυσικό σου κακό θα 'ναι!

ΚΡΕΩΝ

Τίποτε δεν στοχάζεσαι καλά.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλ' όμως
χρειάζεται στους άρχοντες να υπακούσης.

ΚΡΕΩΝ

Όχι όμως στον κακόν τον άρχοντα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω πόλις, πόλις.

ΚΡΕΩΝ

Κ' εγώ την πόλιν αγαπώ. Όχι εσύ μόνος.

ΧΟΡΟΣ

Άνακτες, δέομαι, παύσατε. Γιατί στην ώραν
που πρέπει βλέπω να έρχεται η Ιοκάστη
απ' το παλάτι, και μπορεί μαζί μ' εκείνην,
να διώξετε τη διχόνοια που σας διχάζει.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γιατί τέτοια ασυλλόγιστη λογομαχία
εστήσατε ταλαίπωροι, ενώ τας Θήβας
δέρνει η μεγάλη συμφορά; Ντροπή καμμία
δεν έχετε και αστόχαστα κινείτε μίση.
Δεν πας εις το παλάτι σου και συ στο σπίτι,
Κρέων, μη λάχη τα μικρά γείνουν μεγάλα;

ΚΡΕΩΝ

Ο σύζυγός σου τρομερήν, άνασσα, θέλει
να μου επιβάλη τιμωρίαν και μου προτείνει
τον θάνατον αν προτιμώ ή την εξορία.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ομολογώ· τον έπιασα με πανουργία
την ζωήν μου την βασιλικήν να επιβουλεύη.

ΚΡΕΩΝ

Καλό να μην ιδώ. Ο θυμός των Αθανάτων
να με συντρίψη, αν πόθησα ποτέ κακό σου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Για χάρι πίστευε των θεών, Οιδίπου,
όσα σου λέγει. Τον ιερόν σεβάσου όρκον,
έπειτα εμέ και όλους εδώ που είναι παρόντες.

ΧΟΡΟΣ

Πείθου και μην οργίζεσαι, Οιδίπου, σ' ικετεύω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Να υποχωρήσω μου ζητάς;

ΧΟΡΟΣ

Σεβάσου
αυτόν που ουδέ πρωτύτερα κακός δεν ήτον
ούτε και τώρα είναι κακός.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τάχα γνωρίζεις τι ζητάς;

ΧΟΡΟΣ

Καλά γνωρίζω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Λέγε λοιπόν, τι σκέπτεσαι;

ΧΟΡΟΣ
Ποτέ να μη κατηγορής τον αθώο[4] φίλον
ως άτιμον, χωρίς μιά φανερήν αιτίαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Μάθε λοιπόν, όταν ζητής αυτά που λέγεις,
ζητείς στον δικόν μου όλεθρο να συντελέσης.

ΧΟΡΟΣ
Όχι, μα τον υπέρτατον
μες στους θεούς τον Ήλιον,
έρημος από τους θεούς κι απ' τους ανθρώπους,
αν τέτοια έχω στο νου μου, ν' απομείνω.
Η ολεθρία που 'πεσε στη χώρα η συμφορά
σπαράζει εμένα του άμοιρου
την άθλια ψυχή,
μην τύχη και προσθέσωμε
κι άλλο κακό καινούργιο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πρέπει λοιπόν να φύγη αυτός μακριά απ' τας Θήβας,
ή πρέπει εγώ ν' αφανισθώ μακριά να φύγω.
Γιατί η καρδιά μου σφίγγεται απ' αυτά τα λόγια
που λέγει αυτός· δεν σφίγγεται από τα δικά σου.
Μισητός πάντα αυτός κ' εχθρός θα μου είναι
όπου κι αν πάη όπου αν σταθή.

ΚΡΕΩΝ
Υποχωρείς αν και γεμάτος από μίσος,
όμως θενά μισής τον εαυτό σου, Οιδίπου,
αν η οργή καμμιά φορά σε φέρη. Τέτοιες
φύσεις πικρότατες στον εαυτό τους είναι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Λοιπόν γλίγωρα φύγε, λέγω, κι άφησέ με.

ΚΡΕΩΝ
Θα φύγω. Ο Κρέων για τούτους ο ίδιος,
όσον εσύ και αν με παραγνωρίζεις, θα 'μαι.

ΧΟΡΟΣ
Άνασσα, τον Οιδίποδα γιατί βραδύνεις
να πάρης στο παλάτι μέσα--να πραΰνης;

ΙΟΚΑΣΤΗ
Θα τότε πάρω βέβαια, αφού όμως μάθω,
ποια η αιτία που μάλωσεν ο Κρέων μαζί του.

ΧΟΡΟΣ
Μιά υποψία αμφίβολη στη μέση ερρίχθη.
Και πάντα βλάπτει η ψεύτικη κατηγορία.

ΙΟΚΑΣΤΗ
Και οι δύο σε τούτο εφταίξανε;

ΧΟΡΟΣ
Ναι.

ΙΟΚΑΣΤΗ
Ο λόγος;

ΧΟΡΟΣ

Αρκούν, αρκούν όσα είπαμε...
τώρα που δέρν' η συμφορά τη χώρα
καλό είναι εδώ που ετέλειωσε να μείνη ο λόγος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βλέπεις πού φθάνεις; Δίκαιον ενώ σε ξέρω,
για μένανε δε νοιάζεσαι και μου σπαράζεις
την καρδιά.

ΧΟΡΟΣ

Άναξ, πολλές φορές σου το είπα,
ότι τρελλός θε νά 'μυνα αν εσένα
δεν αγαπούσα, που τρικυμισμένην
εύρες και τη επράυνες την πόλιν.
Και τώρα γίνου, αν δύνασαι,
ένας καλοπροαίρετος άρχων στις θήβας.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Για τους θεούς! πε μου κ' εμένα, Οιδίπου,
ποια είν' η αιτία που ωργίσθηκες πολύ μαζί του;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θα μάθης, γιατί σένανε σέβομαι απ' όλους
πιότερο, τι εσοφίσθηκε κακόν ο Κρέων.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Λέγε. Να ιδώ μη βάσιμη εστάθη η οργή σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κηρύττει πως εσκοτώσα εγώ τον Λάιον.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Το ξέρει ατός του ή τ' άκουσεν απ' άλλου στόμα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μου 'στειλε τον παμπόνηρον, πανούργον μάντι,
για να κρατή το στόμα του από τέτοια λόγια
ο ίδιος ο Κρέων καθαρό.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Εσύ όμως όλ' αφίνοντας ετούτα, εμένα
άκουσε τι θενά σου πω· ποτέ κανέννας
θνητός δεν ημπορεί μαντεία να κάμη·
των λόγων τούτων φανερόν άκου μαρτύριον:
ήλθε χρησμός απ' τους Δελφούς κάποτε στον Λάιον,
όχι από τον Απόλλωνα αλλ' από κάποιον
θεράποντά του, λέγοντας πως πεπρωμένον
να σκοτωθή από το παιδί που θα εγεννάτο
από τους δυό μας. Αλλ' αυτόν, πιστεύουν όλοι,
τον σκότωσαν ξένοι λησταιί σε σταυροδρομί
ερημικό. Δεν πέρασαν τρεις μόνο ημέρες,
όπου εγεννήθη το παιδί: προστάζει ο Λάιος
τους αστραγάλους του τους δυό αφού τρυπήσουν
μακριά να το πετάξουνε σ' ερημικό βουνό.
Αλλ' ούτε 'δώ τον φύλαξ' ο Φοίβος το λόγο--
πως τον πατέρα το παιδί ήθελε σκοτώσει,
ουδ' έπαθεν ο Λάιος ό, τι εφοβήθη.
Αλλ' όμως τέτοια οι μάντηδες επροφητεύαν.
Λοιπόν καθόλου μη νοιαστής για όσα ακούμε--
γιατί όσα χρήσιμα στον άνθρωπον νομίζει
ο θεός, μονάχος εύκολα τα φανερώνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τι τρικυμίαν ένιωσα μεσ' στην ψυχή μου,
καθώς τα λόγια σου άκουγα τα τελευταία.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ποιά σε κατέχει, βασιλεύ, ματαία φροντίδα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ενόμισα πως άκουσα σε σταυροδρόμι
ο βασιλεύς ο Λάιος άσπλαχνα εσφάγη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Και τώρα, καθώς άλλοτε, λέγανε τέτοια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και σε ποιόν τόπον έγεινε αυτό το κρίμα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Φωκίς ο τόπος λέγεται· σμίγουν οι δρόμοι,
που φέρνουν από τους Δελφούς εις την Δαυλία.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πόσος επέρασε καιρός που έγειναν τούτα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Λίγον καιρόν προτού να 'λθής εδώ στις Θήβας,
τέτοιοι λόγοι σπαρθήκανε μέσα στην πόλιν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω Ζευ, τι εσυλλογίσθηκες σ' εμέ να κάμης;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τι σου ταράζει την ψυχήν, άναξ, ωστόσο;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μη μ' ερωτάς. Ο Λάιος πε μου πώς ήτον;
Μεσ' στην ακμήν της νιότης του ήτονε τάχα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ψιλός, και μόλις άρχιζε ν' ασπρίζει η κόμη,
με τη μορφή του θα 'μοιαζε πολύ η μορφή σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλοίμονο! Μου φαίνεται δεινές κατάρεις
στον εαυτό μου έρριξα χωρίς να ξέρω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μιλείς; Και μου είναι φοβερή η όψις σου, άναξ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σφόδρα φοβούμαι μην ο μάντις βλέπει·
θα ιδούμε. Μίαν ερώτησι άλλη ας σου κάμω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τρέμω. Αλλ' αν ξέρω θα σου πω ό, τι μ' ερωτήσης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μόνος ο άναξ έφευγε τότε απ' τας Θήβας,
ή με πολλή ως εταίριαζεν ακολουθία;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πέντε τον εσυντρόφευαν και μεσ' στους πέντε
ένας ο κήρυξ. Άμαξα μονάχη μία.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αλλοίμονο και τρισαλλοί! Φανερά είν' όλα!
Και ποιος ήταν βασίλισσα που αυτά σου τα 'πε;

ΙΟΚΑΣΤΗ
Δούλος που μόνος σώθηκεν από τους πέντε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Είναι και τώρα; βρίσκεται μεσ' στο παλάτι;

ΙΟΚΑΣΤΗ
Όχι. Γιατί ως έφθασεν στην πόλι ο δούλος,
κ' είδε πως εβασίλευες στου Λάιου το θρόνο,
με πολυπαρακάλεσε να τονέ στείλω
ποίμνια να βόσκη στους αγρούς μακριά απ' την πόλι.
Κ' εγώ τον έστειλα γιατί ήταν άξιος
και πιο μεγάλη ο σκλάβος μου να λάβη χάρι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πώς θά 'τονε να τον ιδώ τον δούλο τούτον;

ΙΟΚΑΣΤΗ
Εδώ είναι. Μα γιατί ποθείς αυτό το πράγμα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Φοβούμαι: περισσότερα μίλησ' από όσο
έπρεπε. Ιδού το αίτιον της επιθυμίας.

ΙΟΚΑΣΤΗ
Γλίγωρα θα 'λθη. Αλλ' άξιζα κ' εγώ να μάθω,
τι σου βαρύνει την καρδιά σου, βασιλιά μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Και βέβαια ν' αρνηθώ σ' εσένα τούτο
αδύνατον, που οι φόβοι μου πολύ μεγάλοι,
γιατί ποιος αξιώτερος ή εσύ να μάθης
αυτά τώρα απ' το στόμα μου που τέτοια τύχη
μ' ευρήκε; Σ' εμέ ο Πόλυβος πατέρας ήτον,
ο Κορίνθιος, κ' ήτονε η Δωρίς Μερόπη
μητέρα. Και στην Κόρινθον ο πρώτος ήμουν,
πριν τύχη τέτοια μου σταθή, για ν' απορήσης
αξία, μα για να νοιάζομαι όχι και τόσο.
Παραπιωμένος κάποιος στο μεθύσι απάνω
νόθο με κράζει. Την φρικτήν εκείνη μέρα
μόλις τη λύπη εκράτησα. Την άλλη πήγα
κ' ερώτησα καταλεπτώς τους δυό γονείς μου.
Κι εκείνοι επροσβαλήκανε στην κατηγορία,
κ' έτσι βαρυθυμώσανε μ' εκείόν που τα 'πε
κ' εγώ χαιρόμουνα γι' αυτό. Αλλά μ' εκέντα
πάντοτε ο ψόγος· χάλαγεν έτσι η καρδιά μου.
Κρυφά λοιπόν απ' τους γονείς παίρνω το δρόμο
για τους Δελφούς. Και φθάνοντας εκεί ο Απόλλων
με διώχνει, ανάξιος λέγοντας τάχα πως είμαι
απάντησι σε όσα ρωτώ, καμμιά να λάβω.
Άλλα όμως φοβερώτερα μάντεψε ο Φοίβος.
Πως τάχα με τη μάνα μου το αίμα θα σμίξω
και γενεάν αισχροτάτη στο φως θα φέρω,
και του πατρός μου πως φονιάς μέλλω να γείνω.
Κ' εγώ όλα εκείνα ακούοντας, την Κορινθίαν
γην φεύγω γλιγωρότερα όσο μπορούσα,
τ' άστρα πέρνοντας οδηγούς στο μισεμό μου·
μη θέλοντας όσα κακά οι χρησμοί σ' εμένα
επρόβλεπαν να τελεσθούν, έφευγα πάντα.
Και προχωρώντας έφθασα στον τόπο εκείνον

που λες ότι εσκοτώθηκεν ο άναξ της Θήβας.
Και θα σου πω βασίλισσα την πάσα αλήθεια.
Όταν εκεί που εσμίγανε οι τρεις οι δρόμοι
ο βασιλεύς εσίμωσε, τότε ένας κήρυξ
κ' ένας που εκαβαλίκευε σ'ένα πουλάρι,
ως λέγεις, μ' απαντήσανε. Κι από τον δρόμον
με βίαν εγυρεύανε να μ' αποδιώξουν
κι ο ηγεμών κι ο γέροντας. Χτυπά εγώ τότε
τον ηνίοχον, όπου ζήταε να μ' αποδιώξη·
καθώς με βλέπει ο γέροντας να πλησιάζω
το άρμα, παραφυλάγοντας με το μαστίγι,
στην κεφαλήν ανάμεσα κτυπά με. Αλλ' όμως
δεν ήτον δυνατή η κτυπιά. Κι από το χέρι
τούτο κυλιέται στου άρματος ύπτιος τη μέση.
Και τους σκοτώνω όλους εγώ. Αν τώρα τούτος
ο ξένος με τον Λάιον έχει να κάμη,
ποιος είν' ελεεινότερος από με; Ποιος
θε νά 'ναι θεομίσητος πλέον από μένα--
που μήτε οι ξένοι ούτε κανείς από τους Θηβαίους
στο σπίτι του να δέχεται ταιριάζει εμένα;
Αλλ' είναι ανάγκη μακριά από κάθε σπίτι
να διώχνουν με. Και τις φρικτές εγώ κατάρεις
είμαι απάνω μου πού 'ριξα, κανέννας άλλος
του βασιλέως δεν εμόλυνε τη γυναίκα!
Κακός εγώ κι ακάθαρτος έχω φυτρώσει,
πρέπει να φύγω, ανάξιος είμαι να βλέπω
τους εδικούς μου, αλλοιώτικα μέλλω να γείνω
σύζυγος της μητέρας μου και να σκοτώσω
τον Πόλυβο που μ' έκανε κι ανάθρεψέ με.
Σωστό δεν θα 'τανε να πη κανέννας τουτο:
απ' άγρια πως εγείνανε στον άνδρα τύχη
τα δεινά τούτα; Ας είν' ποτέ, ποτέ μου!
ω αγνοί θεοί και σεβαστοί τη μέρα εκείνη
να μην ιδώ. Καλύτερα από κάθε μάτι
ν' αφανισθώ παρά ποτέ να ιδώ πως είμαι
κηλιδωμένος από μέγα τέτοιον αίσχος.

ΧΟΡΟΣ

Τα λόγια αυτά, βασιλιά, πολύ τρομάζουν,
μα έλπιζε ως που ν' ακούσης τι θα πη κι ο σκλάβος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ελπίζω τόσο μοναχά: όσο που να 'λθη
ο βοσκός από τους αγρούς θενά προσμείνω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καρδιά θε να 'χης να τον 'δης μπροστά σου, θάρρος;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θενά σου πω: αν ο βοσκός τα ίδια συμπέση
με σένα λόγια να μου πη που συ μου λέγεις,
εγώ θα εγλύτων' απ' αυτήν την κακή τύχη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ποιο ήταν εσύ που πρόσεξες απ' όσα είπα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Είπες ο κόσμος πίστεψε πως τον σκοτώσαν
λησταί, και τώρα ο δούλος αν μας φανερώση
πολλούς φονιάδες, τότε εγώ ο φονιάς δεν είμαι.
Αν πη όμως πως καλόζωστος κάποιος διαβάτης
τον σκότωσε, είναι φανερό πως εγώ θα 'μαι,
που θα βαρύνη επάνω μου το μέγα κρίμα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ξέρε όμως, πως τα λόγια του δεν θα γυρίση
κι όσα είπε δεν θα τ' αρνηθή. Αλλά μονάχη
δεν είμ' εγώ που τ' άκουσα: η πόλις όλη.
Και να παραλλάξη ο δούλος μου κάπως τα λόγια
ποτέ του βέβαια, βασιλιά, δεν θα τολμήση
να φανερώση φυσικά πως του Λαΐου
εσύ τον φόνον έκαμες μια κι ο Λοξίας
εμάντευσε πως θα χαθή από το παιδί του.
Αν και ποτέ δεν έκαμε το κρίμα εκείνος,
αφού πολύ πρωτύτερα του, λες, είναι χαμένος.
Γι' αυτό δεν θενά φρόντιζα για τις μαντείες,
ούτε σ' αυτούς πιστεύοντας τους λόγους, ούτε
σ' αυτούς που εχρησιμοδότησεν ο Φοίβος τάχα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ορθά όσα λες, βασίλισσα, αλλ' όμως στείλε
νά 'λθη ο βοσκός να τον ιδώ. Και μη αμελήσης.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Θα στείλω όσο πιο γλίγωρα μπορώ. Μα ωστόσο
εις το παλάτι ας έμπωμε, γιατί κανένα
πράγμα δυσάρεστο σε σέ δεν θενά πράξω.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή α'

Είθε σ' εμέ να είναι γραφτό
οι λόγοι μου και τα έργα μου
αγνά, σεμνά να είναι--
ότι, για τούτα, υπάρχουνε
νόμοι υψηλοί και υπέρτατοι,
που στον αιθέρα εγέννησε
πατέρας τους ο Όλυμπος.
Απ' τους θνητούς δεν έγειναν,
δεν τους αποκοιμά η Λήθη--
Μεγάλη όσο και αγέραστη
μέσα τους κατοικεί θεότης.

Αντιστροφή α'

Η ασέβεια τον τύραννον
γεννά, που απ' τ' ανομήματα
είναι γεμάτη--
άδικα ας είν' και ασύμφορα
στον ίδιον τον εαυτό της.
Και αφού την υψηλότατην
κορφήν ανέβη, πέφτει
στην πιο δεινή τη στενοχώρια--
όπου και το γοργότατο
δεν την βοηθεί το πόδι.
Και στον θεόν εύχομαι,
κάποτε τον άφαντο φονιά
του Λαΐου να φανερώση.
Τον θεόν παρακαλώ
κράζω βοηθόν πάντα εγώ πάντα.

Στροφή β'

Αλλ' αν κανείς απότολμα,
με χέρια ή λόγια, κάμνει
και ούτε τους θεούς σέβεται
ούτε των θεών την Δίκην,

κακή ας τον συνεπάρη μοίρα
για την ανοσίαν τόλμην του.
Αν δίκαια το κέρδος του δεν το κερδήση
και τ' ασεβή τα έργα του
εκείνος δεν τ' αφήση,
αλλά θελήση τα ιερά
να εγγίση με τα βέβηλα τα χέρια του,
ποιος άνθρωπος θα καυχηθῆ
σε τέτοιες πως μπορεί στιγμές
απ' την ψυχή του μέσα
τα βέλη του θυμού να διώξη;
Γιατί αν αυτά είναι τίμια--
τα έργα εγώ λατρεύοντας των θεών--
ποια χρεία τον ιερόν χορόν
να χορεύω;

Αντιστροφή β'

Ούτε στον ιερόν ναόν
των Δελφών
δεν θα πορεύωμαι,
ούτε και στων Αβών τον ναόν,
στην Ολυμπίαν ούτε,
αν οι χρησμοί δεν γείνουνε
φανεροί στους θνητούς όλους.
Αλλά, άναξ Ζευ, αν όσ' ακούς
ορθά είναι, συ που βασιλεύεις
επάνω σ' όλα, δέομαι
μην τ' αμελήσης όσα σου ζητώ.
Γιατί οι θνητοί περιφρονούν
τους χρησμούς που για τον Λάιον
ειπώθηκαν, κι ο Απόλλων
έπαυσε να λατρεύεται
κ' έτσι η θρησκεία χάνεται--η θρησκεία!

ΙΟΚΑΣΤΗ

Στοχάσθηκα, ω άρχοντες της χώρας τούτης
με τα κλαδιά πως ημπορώ της ικεσίας
και τα θυμιάματα στους ναούς των θεών να πάω·
γιατί σφόδρα ταραίζεται του βασιλέως
η καρδιά κι όπως ασύνετος, λησμονημένους
χρησμούς με τον νεώτατον χρησμόν συγκρίνει.
Γιατί του παίρνουν το μυαλό μ' όσα του λένε.
Αλλ' επειδή είν' αδύνατο να κατορθώσω
με συμβουλές τον άνακτα να μεταπείσω
σ' εσένα που κοντύτερα είσαι, Απόλλων,
ικέτισσα 'γώ έρχομαι στεφανωμένη
με δάφνης κλώνον και παρακαλώ σε,
εις τον χρησμόν κάποια καλή να δώσης λύσι.
Γιατί φοβούμεθα όλοι μας που ξιπασμένον
τον βλέπομεν, ως τρέμουνε οι ναύτες πάντα,
βλέποντας να ξιπάζεται ο καραβοκύρης.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τάχα μπορώ από σας να μάθω, ξένοι
πού 'ναι του Οιδίποδος εδώ του βασιλέως
τ' ανάκτορα, ή πού βρίσκεται αυτός ο άναξ;

ΧΟΡΟΣ

Εδώ είναι το παλάτι του και μέσα μένει·
ιδού κ' η άνασσα και μάνα των παιδιών του.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ευτυχισμένη σ' ευτυχείς, άνασσα να 'σαι,

που είσαι τέλεια σύζυγος του βασιλέως,
αφού μητέρα εγίνηκες παιδιών δικών του.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Την ευτυχίαν εύχομαι και σ' εσέ, ξένε,
για την καλή σου την ευχή σ' αξίζει. Πε μου
ποια χρεία σ' έφερεν εδώ; Τι ν' αναγγείλης;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Πολλά αγαθά στον άνδρα και τ' αρχοντικό σου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ποια τούτα; Πες ποιος σ' έστειλεν!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Από την Κόρινθον φερμένος είμαι
για ν' αναγγείλω πράγματα καλά (πώς όχι;)
όμως και κάπως θλιβερά--ποιος ξέρει;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πώς θλιβερά κ' ευφρόσυνα, όσα μας φέρνεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Έλεγαν, πως οι ντόπιοι εκεί στην Ισθμίαν κάτω
θενά τον κάμουν βασιλιά του τόπου εκείνου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Και πώς λοιπόν, ο Πόλυβος δεν βασιλεύει;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Όχι. Τον κρύβει ο θάνατος μέσα στους τάφους.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πώς είπες γέρο; Απέθανε ο Πόλυβος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Αν την αλήθεια δεν σου λέγω, ας με σκοτώσουν.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Εσύ παιδούλα πήγαινε στον βασιλέα
να του αναγγείλης όλ' αυτά. Των θεών μαντείες
τι εγείνατε; Τον άνθρωπον όπου ο Οιδίπους
να μη σκοτώση εξόριστος από τας θήβας
ζούσε μακρυνά του, πέθανεν απ' το γραφτό του
κι όχι απ' το χέρι του παιδιού, καθώς μαντεύαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω αγαπημένη κεφαλή της γυναικός μου,
Ιοκάστη, τι με κάλεσες έξω για να 'βγω;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τον άνδρα τούτον άκουσε και καλά σκέψου,
πως ανεμοσκορπίσθηκαν όλ' οι χρησμοί.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κι αυτός ποιος είναι και τι λέγει τάχα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κορίνθιος, και τον θάνατον του Πόλυβου ήλθε,
του βασιλέως και του πατρός σου, ν' αναγγείλη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλήθεια, ξένε; Λέγε, τι μαντάτα φέρνεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Αν τούτο ν' αναγγείλω, άναξ, πρώτα θέλης,
γνώριζε πως ο Πόλυβος έχει αποθάνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πώς; μη τον δολοφόνησαν; Ή απ' αρρώστεια;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Σε μια κλωστούλα κρέμεται η ζωή του γέρου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Η αρρώστεια θα τον έφαγε τον κακομοίρη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Είχε πολλά στη ράχη του χρονάκια ο γέρος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλοίμονο, αλλοίμονο! Τι να πω πρέπει
για τους οιωνούς τους μαντικούς ή την εστία
ή τα πουλιά που κλαγγαστά ψηλά πετάνε,
που επρόλεγαν ο θάνατος πως από μένα
θα προέλθη του πατέρα μου του βασιλέως.
Εκείνος τώρα κρύβεται στη γη αποκάτω,
κ' εγώ εδώ πέρα βρίσκομαι, χωρίς το ξίφος
να πιάσω. Εκτός αν πέθανε απ' το δικό μου
τον πόθο. Γιατί αν πέθανεν, εγώ η αιτία
θενά ήμουν του θανάτου του. Λοιπόν επήρε
τους χρησμούς, που δεν αξίζουνε ούτε μιά τρίχα,
ο Πόλυβος πεθαίνοντας μαζί στον Άδην.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μήπως δεν σου τα πρόλεγα όλα εγώ τούτα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έλεγες, αλλά μ' έτρωγε, γυναίκα, ο φόβος.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τι να φοβάται ο άνθρωπος, που η τύχη δένει,
και που δεν ξέρει ως αύριο τι τον προσμένει;
Νομίζω πως καλύτερα με δίχως έννοιες
να ζη κανείς, ως ημπορεί. Και συ τους γάμους
με τη μητέρα αδύνατους νόμιζε ως είναι.
Γιατί πολλοί ωνειρεύθηκαν απ' τους ανθρώπους,
πως τάχα με τη μάνα τους εκοιμηθήκαν,
αλλ' όποιος όλα τίποτε τούτα νομίζει
περνά την ζωήν αξένιαστος, ησυχασμένος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σωστά όλα τούτα θα 'τανε όσα μου λέγεις
αν πεθαμένη η μάνα μου ήτον· αλλ' όσο
ζη θα κατέχει με τρανός πάντοτε ο φόβος.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κι όμως μεγάλο του πατρός σου φως ο τάφος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πάντα όμως φοβίζει με ζώντας η μάνα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Και ποια γυναίκα την ψυχήν σου την τρομάζει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Η Μερόπη με τον Πόλυβον που εζούσε, γέρο.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Και γιατί εκείνη σου γεννά ένα φόβο τέτοιο;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Χρησμός φοβίζει με δεινός, θεοσταλμένος.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Είναι κρυφός; Ή που μπορώ κι εγώ να μάθω;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Όχι κρυφός. Εμάντευσεν ο Φοίβος τάχα
με την μητέρα πως γραφτό να σμίξω το αίμα,
κι επίσης του πατέρα μου το αίμα να χύσω·
από την Κόρινθο μακριά κι ευτυχισμένος
ζούσα. Μα είναι γλυκύτερο την όψι πάντα
να βλέπη την τρισποθητή των δυό γονιών του.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Φοβούμενος μη σου συμβούν ετούτα ζούσες
από την Κόρινθο μακριά, άναξ Οιδίπου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Φοβούμενος μη τον πατέρα μου ποτέ σκοτώσω.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Γιατί λοιπόν την λύτρωσιν από τους φόβους
τούτους εδώ δεν σου 'φεραν τ' αγγέλματά μου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Βέβαια χωρίς ανταμοιβήν δεν θ' απομείνης.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Γι' αυτό κι εγώ να σου τα 'πω γλίγωρος ήλθα
να ιδώ κι εγώ κάτι καλόν όταν γυρίσης.[5]

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ποτέ μ' αυτούς που μ' έκαναν δεν θενά ζήσω.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Παιδί μου, τούτο, φανερά, σωστό δεν είναι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αλλ' όμως γιατί, γέρο μου, νομίζεις τούτο;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Για τους γονείς δεν θα 'ξιζε μακριά να μείνης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Φοβούμαι μην ο Φοίβος τέλος αληθέψη.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Φοβάσαι μη κριματισθής με τους γονείς σου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αυτό είναι που παντοτεινά φοβούμαι, γέρο.

ΑΓΓΕΛΟΣ
Και δεν το ξέρεις άδικους πως έχεις φόβους;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Γιατί άδικους, αν από τούτους έχω γείνει;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Γιατί καμία συγγένεια μαζί δεν είχες.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πώς είπες; Δεν μ' εγέννησεν ο Πόλυβος;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Όσο κι εγώ, τόσο κι εσύ τον συγγενεύεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πώς ο πατέρας γίνεται ίσος με ξένον;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Αλλ' ούτ' αυτός, ούτε κι εγώ σ' έχω γεννήσει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Γιατί παιδί του μ' έλεγεν ο βασιλέας;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Δώρον κάποτε απ' τα χέρια μου αυτός σ' επήρε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Κι έτσι με πολυαγάπησε τον ξένο εμένα;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Άκληρος καθώς ήτανε σ' αγάπα εσένα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Μ' έκαμες, ή μ' αγόρασες από κανένα
και μ' έδωκες στον Πόλυβον για ψυχοπαίδι;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Σ' ευρήκα μέσα στους γκρεμούς του Κιθαιρώνας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Και πώς επεριγύριζες αυτούς τους τόπους;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Εβόσκαγα τα πρόβατα εκείθε απάνω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ήσουν βοσκός και με μισθόν; Έτσι δεν είναι;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Ιδού όμως όπου σ' έσωσα κι εσένα τότε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Και πώς μ' ευρήκες; Σε κακά[6] περιπλεγμένον;

ΑΓΓΕΛΟΣ
Τα τρυπημένα πόδια σου το μαρτυρούνε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αλλοίμονο! Τι μου ιστορείς παλιά δεινά μου!

ΑΓΓΕΛΟΣ
Τα σχοινοπερασμένα σου έλυσα πόδια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ω! Τι ντροπή απ' τα σπάργανα ακόμη επήρα!

ΑΓΓΕΛΟΣ
Αυτή σου η τύχη σου 'δωκε τ' όνομα που 'χεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Από ποια μάνα τα 'παθα ή ποιόν πατέρα,

στων Ολυμπίων τ' όνομα σ' ορκίζω, πε μου;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δεν ξέρω· μα καλύτερα λέγω να ξέρη
εκείνος όπου σ' έδωκε σ' εμένα βρέφος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Απ' άλλον λοιπόν μ' έλαβες; Δεν μ' εύρες ο ίδιος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Εγώ δεν σ' εύρηκα· βοσκός κάποιος σ' ευρήκε
κι εκείνος σε παρέδωκε πάλι σ' εμένα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιος είναι; Πε μου!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Σκλάβος πιστεύω να 'τανε του Λαΐου εκείνος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Του Λαΐου που βασίλευε σ' αυτήν τη χώρα;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ναι. αυτουνού 'τανε βοσκός αυτός ο δούλος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τάχα να ζη και βολετό να τον ιδούμε;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Σεις εδώ πέρα ξέρετε καλύτερά μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Είναι κανείς εδώ από σας που να γνωρίζη
τον δούλο αυτόν που λέγει ο ξένος ή στον κάμπο
ή μεσ' στη χώρα; Πέστε το. Καιρός πλέον είναι
να παύσουν τούτα νά 'ν' κρυφά.

ΧΟΡΟΣ

Εγώ νομίζω πως κανείς άλλος δεν είναι
παρά ο βοσκός που εζήτησες να σου τον εύρουν,
και πως απ' τη βασίλισσα μορής να μάθης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βασίλισσα, μου φαίνεται πως είναι ο ίδιος
μ' εκείνον που ζητούσαμε αυτός που λέγει.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ποιος είναι παύσε να τον συλλογιέσαι
και προσοχή στου γέροντα βέλε τα λόγια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πώς ημπορώ, που έλαβα σημάδια τόσα,
το γένος μου αφανέρωτο ν' αφήσω πλέον;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μη για τη χάρι των θεών· εάν φροντίξης
κάπως για μένα, μη ζητάς ν' αποκαλύψης
αυτά. Δεν είναι ολίγη μου η δυστυχία.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θάρρος, Κι αν απ' τη μάνα μου φανώ πως είμαι
σκλάβος, εσύ για μένανε καλή θενά 'σαι.

ΙΟΚΑΣΤΗ

ΑΛΛ' άκου με, παρακαλώ, και μην το κάμης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ακράτητος στον πόθο μου είμαι. να μάθω
τα μυστικά. Δεν πείθει με λόγος κανένας.

ΙΟΚΑΣΤΗ

ΑΛΛ' όμως τ' άριστα, θαρρώ, σε συμβουλεύω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τ' άριστα που μου λες εσύ: αυτά με θλίβουν.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Δύστυχε, καλό θα 'τανε ποτέ, ποτέ σου
μη μάθης τον πατέρα σου και τη γενιά σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πάει κανένας τον βοσκόν εδώ να φέρη;
Κι αφήστε για το σόι της να καμαρώνη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Αλλοίμονο και τρισαλλοί, δυστυχισμένε!
Αυτό 'χω μόνο να σου πω, και τίποτ' άλλο.

ΧΟΡΟΣ

Γιατί έφυγε η βασίλισσα, Οιδίπου, λυπημένη;
Φοβούμαι μήπως η σιωπή κακών αρχή μας γείνη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ας γείνη ό, τι κι αν γείνη· τη γενιά μου
να μάθω θέλω, κι άσημη ακόμη ας είναι.
Αυτή με τη γυναίκεια της την περιφάνεια
ντρέπεται για την ταπεινή καταγωγή μου.
Της τύχης, που αγαθά σκορπά, τον εαυτό μου
γέννημα κρίζοντας εγώ, λέω, δεν ξεπέφτω.
Αυτή ήταν η μητέρα μου. Οι καιροί αδελφοί μου
που τώρα μ' έδειχναν μικρόν τώρα μεγάλο.
Τέτοιος αφού γεννήθηκα, δεν θα διαστάσω
να βρω ποιο 'ναι το γένος μου, γιατί νομίζω
ότι ποτέ χειρότερον δεν θα μ' ευρήτε.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή

Αν βέβαια μάντις είμ' εγώ, κι είμαι σοφός στη γνώσι
στον Όλυμπον σου ορκίζομαι, μεγάλε Κιθαιρών,
πως η αυριανή πανσέληνος δεν θα 'λθη χωρίς όλοι
εμείς να σε δοξάζωμε πατριώτη και πατέρα,
και μάνα του Οιδίποδος--εσένα·
και να τιμούμε σε γιατί μας φέρεις
ευχάριστα στους βασιλείς μας.
Εύσπλαχνε Απόλλων εύχομαι σ' εσένα αυτά ν' αρέσουν.

Αντιστροφή

Ποια να σ' εγέννησε λοιπόν
από τας Νύμφας με τον Πάνα,
τον Θεόν των βουνών, ή τάχα του Απόλλωνος αγαπημένη;
Γιατί του αρέσουν τα βοσκοτόπια.
Μήπως ο Ερμής ο Κυληναίος
ή μήπως ο Διόνυσος
σ' έφερε εσένανε στο φως
με κάποιαν Ελικωνιάδα νύμφην;

Γιατί του αρέσουνε μαζί τους
τα παιγνίδια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αν δύναμαι, γερόντοι μου, να συμπεράνω
αν και ποτέ δεν έτυχε να τον συντύχω,
θαρρώ πως έχομεν εδώ, το βοΐδολάτη
που θέλομε. Και στα βαθειά του γερατειά
μοιάζει τον άνθρωπον αυτόν· στην ηλικίαν
ίσος του. Και τον φέρνουνε δούλοι δικοί μου.
Εσύ όμως, λέγω, δύνασαι καλύτερά μου
να ξέρης, αφού κι άλλοτε τον έχεις ιδεί.

ΧΟΡΟΣ

Ναι· τον εγνώρισα καλά, δεν σου τ' αρνούμαι·
σκλάβος απ' τους πιστότερους του άνακτος ήτον.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εσένα τον Κορίνθιον ρωτώ: είνε τούτος
αυτός που λέγεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ολόκληρος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γέροντα, εμένα κύταζε και ν' απαντήσης
σ' ό, τι ρωτώ. Του βασιλέως ήσουνα δούλος;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ήμουνα και γεννήθηκα στ' αρχοντικό του.
Δεν μ' αγοράσαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιο έργον είχες; Τι έκαμνες στο σπιτικό του;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Πρόβατα σ' όλη μου τη ζωή βοσκολογούσα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και σε ποιους τόπους σύχναζες συνήθως; Πε μου.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Στου Κιθαιρώνος σύχναζα τα βοσκοτόπια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εέρεις αυτόν τον άνθρωπον ή ακουσίμενα
έχεις γι' αυτόν;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τι να 'καμνε; Για ποιόν μου λες, αφέντη;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τούτον εδώ. Τον σύντυχες ποτέ σου τάχα;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Γλίγωρα, λέω, δε μου 'ρχεται καλά στη μνήμη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Και δεν είναι παράξενον, Οιδίπου, τούτο.
Αλλ' όμως καθαρότατα θα του θυμίσω.
Βέβαιος είμαι πως καλά με ξέρει τούτος,
όταν εβόσκαμε μαζί στον Κιθαιρώνα
εκείνος δύο ποίμνια κι εγώ άλλο ένα,
ακέρια τον εσίμωνα ξάμηνα τρία,

από την πρώτην άνοιξιν έως ο Αρκτούρος
στον Ουρανό φανερωθή--τέλη του θέρους.
Όταν χειμώνας έφθανεν, εγώ στους σταύλους
τους εδικούς μου πήγαινα και τα λιβάδια--
του Λαΐου κείνος. Λέω καλά ή μήπως ψέμα;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Λέγεις αλήθεια. Μα καιρός είν' από τότε.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Και τώρα τούτο να μου πης: παιδί κανένα
μου 'δωκες ν' αναθρέψω εγώ για τον εαυτό μου;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τι τρέχει; γιατί μ' ερωτάς τέτοια ιστορία;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τούτος εδώ είναι, φίλε μου, το παιδί εκείνο.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Άει στην κατάρα του Θεού! Μη με σκοτίζης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μη τον ελέγχης, γέροντα, και τα δικά σου
λόγια αξιοκατάκριτα πιο απ' τα δικά του.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τι κακό κάμνω, πιο καλέ απ' τους βασιλιάδες;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιατί δεν αποκρίνεσαι σ' ό, τι ρωτάει;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τι λέει δεν ξέρει, μάταια λοιπόν κοπιάζει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Με το καλό δεν μας ακούς. Θα μας ακούσης
με το στανιό.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Μη προς Θεού τον γέροντα με βασανίσης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δεν έρχεσθε πισθάγκωνα να τονέ δέσετε;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Αλλοίμονο! Και τι ζητείς άλλο να μάθης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έδωκες το παιδί σ' αυτόν, όπως μας λέγει;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Το 'δωκα, να μην έσωνα ο δόλιος τότε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αυτό θα πάθης, αν δεν πης την πάσα αλήθεια.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Πιο πολύ θα 'μαι να την πω, θαρρώ, χαμένος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ο άνθρωπος τούτος τον καιρό βλέπω μας χάνει.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Εγώ όχι βέβαια. Είπαμε πως το 'χω δώσει
εδώ και χρόνια πάμπολλα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Πούθε το πήρες; Ήτονε δικό σου ή ξένο;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Κάποιος μου το 'δωκεν· όχι δικό μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Ποιος ο θηβαίος που σ' τό 'δωκεν ή ποιο το σπίτι;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Μη για χατήρι των θεών με ρωτάς πλέον.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Εχάθης αν ξαναχρειασθή να σ' ερωτήσω.

ΘΕΡΑΠΩΝ
Ήταν του Λαΐου λοιπόν αυτό το βρέφος!

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Δούλος του να ήταν; Συγγενής του μήπως ήταν;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Αλλοίμονον! Θ' αναγκασθώ να ομολογήσω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Θέλω ν' ακούσω. Λέγε μου και μην αργοπόρει.

ΘΕΡΑΠΩΝ
Παιδί του Λαΐου το λέγανε μεσ' στο παλάτι.
Απ' τη γυναίκα σου μπορείς όλα να μάθης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Αυτή λοιπόν σου το 'δωκε;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Μάλιστα, αφέντη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Και για ποιο λόγο;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Για να τ' αφανίσω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Η ίδια που το γέννησε;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Γιατί φοβούνταν τους κακούς χρησμούς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Χρησμούς; Και ποιοι ήταν οι χρησμοί;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Πως θα σκοτώση τους γονιούς του οι χρησμοί λέγαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
Και πώς εσύ το ξέδωκες σ' αυτό το γέρο;

ΘΕΡΑΠΩΝ
Λυπήθηκε η καρδούλα μου. Και σ' άλλον έτσι
το 'δωκα στην πατρίδα του για να το πάρη,

και κείνος για τη φοβερή μου δυστυχία
το 'σωσε. Γιατί, αν γίνεται συ να 'σαι κείνος
που τούτος λέγει, βέβαια δύστυχος είσαι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλοίμονον! Αλλοίμονον! Αλλοίμονό μου!
Διάφανα πλέον όλα! Τελευταία, ω φως,
θα σ' ατενίσω τώρα πιά, που εφανερώθη
πώς εγεννήθηκ' απ' αυτούς που να με κάμουν
δεν άξιζε· κοιμήθηκα με τη μητέρα μου--
και τον πατέρα σκότωσα, που μ' έχει σπείρει.

ΧΟΡΟΣ

Στροφή α'

Αλλοί σας γενεές θνητών,
πώς η ζωή σας τίποτε, τίποτε δεν αξίζει!
Ποιος τάχα, ποιος θε να 'ν' αυτός
ο ζηλεμένος ο θνητός, που πιότερη ευτυχία φέρει
παρ' όσηνε χρειάζεται
ευτυχισμένος να φανή,
κι έπειτα στην κακομοιριά να πέση;
Τη δική σου πέρνοντας εγώ
παράδειγμα την τύχην,
δυστυχισμένε Οιδίπου,
κανέναν δεν καλοτυχίζω.

Αντιστροφή α'

Εσέ, που τη σαΐτια σου
μακριά σωστά την έσυρες
κι εκέρδισες την πάσαν ευτυχία,
-Ω Ζευ--αφού πρώτα κατέστρεψες
το τέρας το νυχάτο
που ετραγουδούσ' αινίγματα,
και που τας θήβας έσωσες
απ' τους πολλούς θανάτους·
γι' αυτό και βασιλιάς έγγεινες
του τόπου μας και πολυτιμημένος
εστάθης, βασιλεύοντας στη γη τη δοξασμένη.

Στροφή β'

Τώρα ποιος είναι δυστυχής
πιότερον από σένα,
ποιόν αγριώτερα δεινά
και συμφορές ακολουθούν
τώρα στην αλλαγή του βίου;
Αλλοίμονον! Του Οιδίποδος
κεφάλι πολυτιμημένο,
που το ίδιο το λιμάνι
σου 'φθασε μέσα του ν' αράξης
πατέρας, σύζυγος, παιδί.
Πώς τέλος πάντων, άμοιρε,
το πατρικό κρεββάτι
σιωπηλόν ημπόρεσε να σε βαστάξη
τόσον καιρό, τόσον καιρό;

Αντιστροφή β'

Ο χρόνος σ' εφανέρωσεν, εκείνος όπου όλα
ξέρει να φανερώνη·
τον γάμον τον αποτρόπαιον,

που σπάρθηκαν και που 'σπειρες,
αυτός καταδικάζει.
Αλλοί σου του Λαΐου, τέκνο δύστυχο,
άμποτε να μη σ' έβλεπα!
Δέρνομαι και μυρολογώ
και γόους αφήνω από το στόμα.
Όμως από σε σώθηκεν
η πόλις από τα δεινά
κ' ημπόρεσα να κλείσω μάτι.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Ω σεις της χώρας τούτης πολυτιμημένοι,
τι έργα θεν' ακούσετε και τι θα ιδήτε,
τι θλίψι θενά πάρετε, αν τω όντι δίκαια
σας νοιάζει για το σπίτι του Λαβδάκου.
Γιατί δεν θα το πλύνουνε απ' τα κρίματά του
το σπίτι τούτο τα πλατύτερα ποτάμια,
τα κρίματα που κρύβονται, μα που θενά 'βγουν
γλίγωρα, πολύ γλίγωρα στου ήλιου το φέγγος.
Κρίματα θεληματικά, όχι της τύχης,
κ' είναι θαρρώ χειρότερες οι δυστυχίες,
εκείνες όπου εφταίξαμε γι' αυτές ατοί μας.

ΧΟΡΟΣ

Κ' εκείνα που εγνωρίζαμε, θλιβερά ήταν
και βαρυστένακτα. Χειρότερ' άλλα
έχεις να πης;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Πρώτα κι απ' όλα σύντομα σας λέγω τούτο.
Απέθανεν η δέσποινα καλή Ιοκάστη.

ΧΟΡΟΣ

Ω τη δυστυχισμένη! Και γιατί;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Σκοτώθηκε απ' το ίδιο της το σκληρό χέρι,
--πώς να σας πω--δεν δύναμαι, γιατί δεν είδα·
αλλ' όμως όσο με βοηθά σε τούτο η μνήμη,
θα μάθης τα παθήματα της βασιλίσσης.
Γιατί καθώς εμάνιωσεν, απ' τον πυλώνα
μπαίνοντας, στο κρεββάτι της το νυφικό της
επήγε, ξερριζώνοντας με τα δυό χέρια
την κόμη της, κι αφού 'κλεισε τις θύρες όλες,
τον πεθαμένον Λάιον επικαλείτο
καθώς τους παλαιότατους θυμόταν γάμους,
που εμέλλανε τον Λάιον να θανατώσουν
κι αυτήν να την αφήσουνε την Ιοκάστην
παιδιά με τα ίδια της παιδιά να ξανακάμη.
Έκλαιγε στο κρεββάτι της που σ' αυτό πάνω
διπλό κακό της έμελλε--δυστυχισμένη--
άνδρα από άνδρα και παιδί να κάμη εκείνη
από το ίδιο της παιδί. Και δεν γνωρίζω
πώς έπειτα σκοτώθηκε η Ιοκάστη.
Γιατί με βίαν ώρμησεν ο βασιλέας,
κι έτσι δεν μας εδόθηκε καιρός να ιδούμε
τη συμφοράν οπού 'βρηκε τη δέσποινά μας.
Γυρίσαμε το βασιλιά να ιδούμε Οιδίπουν.
Ωσάν τρελλός ώρμαε αυτός μεσ' στο παλάτι·
έτρεχε. Μας πλησίασε ποθώντας ξίφος
τη σαστικιά του κι--όχι σαστικιά ζητώντας
τη μάνα του και μάνα των παιδιών. Στον πόνο του
θεός του δείχνει--άνθρωπος όχι--αυτόν τον τόπον,
γιατί κανείς δεν το 'καμεν από μας όλους

και τρομερήν αφίνοντας φωνήν, ως να 'ταν
κανείς που να του 'δειχνε το δρόμο, ορμάει
στις θύρες, καταστρέφοντας τα μάνδαλά τους.
Εκεί να κρέμεται είδαμε την Ιοκάστη
από πλεκτή κρεμάλα, τη δυστυχισμένη.
Κι εκείνος βρυχήθηκε σαν το λιοντάρι
την ξεκρεμνά απ' την άθλιαν αυτήν κρεμάλα
και καθώς χάμω εκοίτετο--αλλοίμονό της--,
άλλα δεινά ακολουθήσανε σε τούτα. Ο άναξ
βγάζοντας απ' τα ρούχα της χρυσές καρφίτσες,
--στολίδια της ολάκριβα-- , μ' αυτά τρυπάει
τις κόρες των ματιών του. Τότε λέγει
πως πλέον δεν θενά μπορή να βλέπη ποία
έπρεξε δεινά κι έπαθε. Μέσα σε σκότος
θα βλέπη όσους δεν έπρεπε να βλέπη, λέγει·
δεν θα γνωρίζη πλέον αυτούς όπου δεν πρέπει
να ξέρη ο τρισδυστυχισμένος!
Τέτοιους θρήνους αφήνονοντας συχνοκεντούσε
τα μάτια του με τις χρυσές αυτές καρφίτσες·
συνάμα οι αιματόβαφες των ματιών κόρες
εστάζανε και βρέχανε τα γένεια--ω φρίκη!
όχι σταλιές αιματηρές, αλλά χαλάζι
αιματωπό, μαυρειδερό εσταζοβολούσαν·
--κι ήτανε βέβαια μια χαρά και μια ευτυχία,
που τώρα εγείνη στεναγμός, ντροπή, κατάρα,
θάνατος. Δεν απόλειψε κακό κανένα.

ΧΟΡΟΣ

Πού το κακό εσταμάτησε, για πε μου;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Τις θύρες βοά ν' ανοίξουνε να μάθουν όλοι
της γης των Θηβαίων οι κάτοικοι τον πατροκτόνον
και της μητέρας τον--ντροπή να ξεστομίσω
άσχημο λόγο που είπε αυτός και ντροπιασμένον--,
τον εαυτό του θέλοντας να εξορίση
από τας Θήβας μακριά. Δεν υποφέρει
να μείνη μεσ' στο σπίτι του και να υπομένη
κατάρες που έδωκε στον εαυτό του.
Χρειάζεται βοήθεια κι οδηγό βέβαια,
γιατί το πάθημα βαρύ και αβόλευτο είναι.
Θέλεις το ιδεί ο ίδιος εσύ. Οι θύρες ανοίγουν
και θέαμα φοβερώτατο θεν' αντικρύσης,
όπου κι εχθρός σου να 'τανε θα τον λυπόσουν.

ΧΟΡΟΣ

Ω συμφορά βαρύτατη,
που δεν μπορούν τα μάτια
του ανθρώπου ν' αγναντέψουν,
βαρύτερη απ' όλες, όσες είδα.
Ποια κακή τρέλλα σ' έπιασε
και ποιος από τους αθανάτους
σε τέτοια δεινά σ' έσπρωξε,
που δεν υπάρχουν ποιο μεγάλα;
Αλλοίμονό σου, δύστυχε,
να σ' αντικρύσω δεν μπορώ,
αν και πολλά να σε ρωτήσω θέλω,
πολλά απ' το στόμα σου να μάθω--
τέτοια είν' η φρίκη που γεννάς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλοίμονο, αλλοίμονο, ο δυστυχισμένος!
Σε ποια μεριά της γης με παν,
σε ποιο βυθόν ορμητικά κυλά η φωνή μου!

Αλλοίμονο! Πού μ' εγκρέμισες,
μοίρα, κακή μου μοίρα!

ΧΟΡΟΣ

Σε φοβερόν ανάκουστο κακό σε ρίχνει
η μοίρα σου· δεν το είδανε ανθρώπου μάτια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω μαύρο
νέφος, που ο κακός άνεμος σε φέρνει,
νέφος ακαταδάμαστο.
Ωιμέ.
Ωιμέ κι αλλοίμονο, ποιους πόνους
απ' τις πληγές μου δέχομαι!
Και ποιών κακών ανάμνησι...

ΧΟΡΟΣ

Βέβαια δεν είν' άπορο για τέτοιους πόνους
ότι διπλά πενθείς κι ότι διπλά υποφέρεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω φίλε μου,
εσύ πιστός και σταθερός που δέχεσαι
για έναν τυφλόν ακόμη να φροντίζης.
Αλλοίμονο, αλλοίμονο
δεν με λαθεύεις τον τυφλόν
πολύ καθαρά διακρίνω τη φωνή σου.

ΧΟΡΟΣ

Φοβερών έργων αυτουργέ. Πώς μπόρεσες τα μάτια σου
να τα τυφλώσης; Ποιος σ' ανάγκασε;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ο Απόλλων όλα ετέλεσεν, ω φίλοι μου, ο Απόλλων
τα έργα τούτα τα φρικτά,
τα πάθη τούτα μου, τα πάθη·
κανένας δεν με τύφλωσε·
ο ίδιος εγώ τον εαυτό μου τύφλωσα.
Γιατί τι το 'θελα να βλέπω,
αφού να βλέπω τίποτε
--τίποτε δεν μ' ευχαριστούσε.

ΧΟΡΟΣ

Δεν έχεις άδικο, δυστυχισμένε!

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τι πλέον να ιδώ
ή ν' αγαπήσω, φίλοι μου,
ή ακούοντας να μ' ευχαριστήση;
Πάρτε με μακριά από δω
τον άνδρα τον ολέθριον,
εμένα τον καταραμένον,
όπου οι θεοί μισούνε
πιότερο απ' όλους τους θνητούς.

ΧΟΡΟΣ

Άθλιε, για τη συμφορά που σου 'τυχε,
--και τόσο την αισθάνεσαι--
ποτέ μου θα 'θελα
να μη σ' έχω γνωρίσει...

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Άς πάη στην κατάρα του θεού,

όποιος απ' τ' άγρια δεσμά
ελύτρωσε τα πόδια μου τα τρυπημένα,
ή μ' έσωσε απ' τον θάνατον
--χωρίς καλό με τούτο να μου κάμη.
Γιατί τότε αν επέθαινα,
δεν θα θλιβόνταν σήμερα
οι φίλοι μου, κι εγώ δεν θα θλιβόμουν!

ΧΟΡΟΣ

Άμποτε να 'τον, όπως λες.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έτσι δεν θα γινόμουν
φονιάς αυτού που μ' έσπειρε,
ούτε νυμφίον θα μ' έκραζαν
οι άνθρωποι της μάνας μου.
Τώρα όλ' οι θεοί με μισούνε,
των ανοσίων βλαστάρι εγώ,
όπου το σπέρμα μου έρριξα
στη μάνα μου την ίδια.
Και αν είναι και χειρότερο
κακόν απ' όλα τούτα--
σ' εμένα τον Οιδίποδα έχει λάχει.

ΧΟΡΟΣ

Δεν ξέρω να σου πω, αν καλά το εσκέφθης:
καλύτερος ο θάνατος παρά τυφλος να ζήσης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ότι δεν έγειναν καλά τούτα, μη θέλης
να υποστηρίξης! Δεν ηξέρω τάχα, φίλε,
όταν στον Άδη κάτω θ' αραξοβολούσα,
με ποια μάτια θενά 'βλεπα μάνα ή πατέρα,
που και στους δυο τα πιο δεινά κακά έχω κάμει,
που δεν είν' άξια τους ποινή ουδ' η κρεμάλα.
Όμως την όψη των παιδιών μου θα εποθούσα
να 'βλεπα, κι ας γεννήθηκαν κριματισμένα.
Όχι! ποτέ στα μάτια μου γλυκειά δεν θα 'τον
ούτε κ' η πόλις ουδ' οι πύργοι των θεών, ούτε
τ' αγάλματα τα σεβαστά που εγώ πια τώρα,
--ο μόνος που έζησα ευτυχής στας Θήβας μέσα--
τον εαυτό μου στέρησα από τούτα πλέον.
Ατός μου εγώ κηρύττοντας την εξορία
εκείνου, που οι αθάνατοι τον φανέρωσαν
άνοσιον, της γενεάς του Λαΐου βλαστάρι,
έτσι κηρύττοντας εγώ το αίσχος ο ίδιος,
--μπορούσα να τους έβλεπα τους Θηβαίους με μάτια
ανοιχτά; Κι αν ημπόραγα τ' αυτιά να φράξω
να μην ακούω, θα το 'καμνα, να γείνω πλέον
όχι μόνο θεότυφλος, κουφός να γείνω.
Έτσι θενά τ' απόκλεινα τ' άθλιο κορμί μου.
Γλυκό 'ναι πάντα αφρόντιδος στη συμφορά σου
να μένης. Τι μ' εδέχεσο, Κιθαιρών, τάχα;
Και γιατί δεν μ' εσκότωνες καθώς μ' εδέχθης;
Έτσι δεν θενά μάθαιναν ποτέ οι άνθρωποι
το γένος μου. Ω συ Πόλυβε, Κόρινθε, σπίτι
πατρικό, που στα ψέματα σ' έλεγα σπίτι,
πόσες πληγές εκρύβοντο κάτω από μένα;
--στολίδι πολυάκριβο και τιμημένο.
Και τώρα ετρανοδείχθηκε κακός πως είμαι
και γεννημένος άνομα. Ω εσείς τρεις δρόμοι,
και συ κοιλάδα απόκρυφη και πλούσιο δάσος
και στενωπή στα τρία στενά, σεις που το αίμα
ήπιατε του πατέρα μου, τάχα θυμάστε

πόσα κακά σας έκαμα κ' έπειτα εδώθε
ερχόμενος ισάριθμα κακά έχω κάμει.
Γάμοι που μας γεννήκατε κι αναδωμένο
το ίδιο πάλιν έχετε σπέρμα εσείς, γάμοι,
πατέρες μας εδείξατε, αδέλφια, τέκνα,
μητέρες, νύμφες, σύζυγους, ξανασμιγμένον
αίμα και όσα αισχρότατα μεσ' στους ανθρώπους.
Σιωπώ, αφού είναι ανάξιο να λέγωνται όσα
είν' άνομο να γίνωνται. Όσο μπορείτε
πιο γλίγωρα αποκρύψατε σε κάποιο μέρος
μακριά ή και σκοτώστε με--στο πέλαο ρίχτε,
να μη σας είναι δυνατό πια να με ιδήτε.
Δεχθήτε να μ' εγγίσετε τον άθλιο εμένα.
Πεισθήτε· μη δειλιάζετε. Ω συμφορά μου!
Άλλος κανείς πάρεξ εγώ δεν θα υποφέρη.

ΧΟΡΟΣ

Ιδού προς τούτο έφθασεν ο Κρέων, που μόνος
απόμεινε στο πόδι σου της χώρας φύλαξ,
για να σκεφθή και να τελέση, όσα νομίζεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλοίμονο! Τι να του πω! Θα με πιστέψη,
που πριν ακόμη του 'δειξα τόση κακία;

ΚΡΕΩΝ

Δεν ήλθα να γελάσω στα δεινά σου, Οιδίπου,
ούτε για τους πρωτύτερους κακούς σου λόγους
να σ' ονειδίσω. [7] Αν των θνητών ντροπή δεν έχεις,
σεβάσου την υπέρτατη του Ήλιου φλόγα,
φανερό τέτοιο μίasma ν' αφίνης. Μήτε
τα ιερά τα βροχινά νερά θα το δεχθούνε,
μήτε το φως, μήτε το χώμα. Στο παλάτι
γλίγωρα πλέον φέρτε τον, γιατί μονάχα
τέτοια να βλέπουν και ν' ακούν οι συγγενείς του--
τέτοια δεινά! τέτοια δεινά!--θενά μπορέσουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Για το χατίρι των θεών, αφού με βγάζεις
από τον φόβον που ένιωθα και καλός είσαι,
σ' εμέ που είμαι ο χειρότερος απ' τους ανθρώπους,
πίστεψε. Κάτι θα σου πω για το καλό σου.

ΚΡΕΩΝ

Τι θέλοντας παρακαλείς με τέτοιον τρόπο;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Όσο μπορείς πιο γλίγωρα απομάκρυνέ με
σε τόπον, όπου ανθρώπου δεν πατούνε πόδια.

ΚΡΕΩΝ

Θα το 'καμνα, αν δεν έπρεπε πρώτα κι απ' όλα
να ρωτηθή ο Απόλλωνας τι χρεία να κάμω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αλλά ο χρησμός καθαρά του θεού προστάζει
τον ασεβή, τον πατροκτόνον ν' αφανίσης.

ΚΡΕΩΝ

Ναι. Τούτο επρόσταζε ο χρησμός· μα τώρα ανάγκη,
κει που τα πράγματα έφθασαν, να ξαναπάμε
στον θεόν και να ρωτήσωμε τι χρεία να γείνη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Για με τον άθλιον τον θεόν θενά ρωτήσης;

ΚΡΕΩΝ

Γιατί και συ στη δύναμί του πλέον πιστεύεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σ' ορκίζω, σε πολυπαρακαλώ να κάμης τούτα:
Για τη νεκρή νεκρή βασίλισσα, που στο παλάτι
κοίτεται, τάφον κάμε της όπως θελήσης,
γιατί σωστά ό, τι άξιο θα επιτελέσης
στην αδελφή σου. Ζωντανόν όμως εμένα
η θήβα ας μην αξιωθή να με κατέχη.
Αλλ' άφινέ με κάτοικος των βουνών να 'μαι,
του Κιθαιρώνος του δικού μου βουνού ετούτου,
που η μάνα και ο πατέρας μου σε ζωντανόνε
τάφο κυρίαρχο δώκανε για ν' αποθάνω,
για κείνους όπου θέλησαν να μ' αφανίσουν.
Αν και γνωρίζω πως κακό ποτέ κανένα
ούτε κι αρρώστια δύναται να μ' αφανίση,
γιατί αν συχνά απ' τον θάνατον σωσμένος είμαι,
για να υπομείνω νέο κακό, τούτο συμβαίνει.
Αλλ' ό, τι θέλ' η Μοίρα μου--η κακή μου Μοίρα,
λέγω, ας μη μείνη ατέλεστο. Δεν θέλω, Κρέων,
φροντίδα για τ' αρσενικά τέκνα να λάβης.
Άνδρες θα γείνουν. Το ψωμί δεν θα τους λείψη
όπου κι αν πάνε. Άμοιρες, άθλιες παρθένες,
που στο τραπέζι εκάθιζαν μαζί μου πάντα
κι όποια τροφήν έγγιζα εγώ πιάναν κι εκείνες,
σ' αυτές προστάτης να γενής, παρακαλώ σε,
κι άφησε στην αγκάλη μου θερμά να σφίξω,
μαζί μ' αυτές τα δεινά μου, δεινά--να κλάψω.
Εμπρός, ω βασιλεύ,
γενναίε από το φυσικό σου,
φέρε σιμά μου
τις δυό τις θυγατέρες μου. Μες στην αγκάλη
καθώς εγώ θα τις κρατώ και θα τις σφίγγω,
θα μου φανή να τις έχω εμπρός μου
σαν όταν έβλεπα.
Τι λέγω;
Δεν τις ακούω--Αθάνατοι--εδώ σιμά μου
να χύνουν δάκρυα; Μ' ευσπλαχνίσθη ο Κρέων
κ' εδώ μου τα 'στειλε τα πλέον αγαπημένα,
τα δυό γλυκά παιδιά μου.
Λέγω καλά;

ΚΡΕΩΝ

Σωστά. Εγώ σ' τις έφερα σιμά σου Οιδίπου,
ξέροντας τι παρηγοριά θενά σου δώσουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ευτυχισμένος άμποτε να 'σαι για τούτο.
Οι αθάνατοι να σε φυλάν και να σε σκέπουν.
Παιδιά μου πού είσθε; Ελάτ' εδώ, ζυγώστε
τ' αδελφικά τα χέρια μου, όπου τυφλώσαν
τα μάτια του πατέρα σας τα λαμποβόλα.
Εγώ, που μη γνωρίζοντας φάνηκα ότ' είμαι
αδερφάκι σας, και πατέρας σας πως είμαι.
Τόδια γυναίκα γέννησε και σας και μένα.
Για σας χύνω τα δάκρυά μου--να σας προσβλέψω
δεν μπορώ. Στοχάζομαι στη ζωή που μένει
πόσα θα πάθετε δεινά απ' τους ανθρώπους.
Γιατί με ποιους, βλαστάρια μου, θα σχετισθήτε,
σε ποια καλά θενά σας πάρουν χαροκόπια,
χωρίς να φεύγετ' απ' αυτά κλαμένες πάντα

δίχως καμμιά ποτέ χαρά; Η ώρα του γάμου
όταν σιμώση, κόρες μου, για σας, ποιος θα 'ναι
που θα δεχθή τέτοιες ντροπές ωσάν εκείνες
που στους δικούς μου τους γονείς και τους δικούς του
θα 'ναι ατιμία; Ποιος αυτός που το παιδί του,
θ' αφήση τέτοιο νεκρό να κάμη γάμον;
Και ποιο κακό σας έλειψεν--ωιμέ; Σκοτώνει
τον πατέρα του ο πατέρας σας και τη μητέρα
σαστικιά του την κάνει αλλοί! και σας γεννάει,
παιδιά μαζί κι αδέρφια του--δυστυχισμένος.
Τέτοια θενά σας σύρουνε. Ποιοι θα τολμήσουν
γυναίκες να σας κάμουνε, γλυκές μου κόρες;
Κανείς δεν θα το τολμήση, δυστυχισμένες!
Κι ανύπαντρες θα μείνετε στη ζωή, τέκνα.
Βλαστέ του Μενοικέως εσύ, που των παιδιών μου
μόνος πατέρας έμεινες, γιατί οι γονείς των,
εμείς που τις γεννήσαμε χαμένοι πλέον
είμεθα, μη αβοήθητες χωρίς κανένα
στήριγμα, τις ολάρφανε, μου τις αφήσης,
μην τες νομίσης ίσες με τα κρίματά μου.
Σπλαχνίσου τες, παντέρημες που 'χουνε μείνει,
κι άλλη από σε δεν έχουνε καμμιάν ελπίδα.
Γενναίε, συγκατάνευσε, παρακαλώ σε
δώσ' μου το χέρι! Και σε σας, αθώα μου τέκνα,
αν είσθε μεγαλύτερες, πολλές θενά 'χα
συμβουλές να 'δυνα εγώ· τώρα μονάχα
παρακαλέστε ο βίος σας απ' του πατρός σας
πιο ευτυχισμένος κι αγαθός--άμποτε--να 'ναι.

ΚΡΕΩΝ

Φθάνουν τα δάκρυα. Πήγαινε μεσ' στο παλάτι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έστω. Κι ας είν' ανώφελο.

ΚΡΕΩΝ

Όλα καλά, όταν γίνονται μεσ' στον καιρό τους.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ξέρεις πότε θα πάω εγώ;

ΚΡΕΩΝ

Λέγε κι ακούω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Όταν εσύ μου υποσχεθής,
πως θα με στείλης μακριά απ' αυτόν τον τόπον.

ΚΡΕΩΝ

Ο θεός σου δίνει ό, τι ζητείς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Απ' τους θεούς μισούμ' εγώ.

ΚΡΕΩΝ

Λοιπόν θα το επιτύχης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λες ότι πολύ γλίγωρα θα το επιτύχω;

ΚΡΕΩΝ

Δεν αγαπώ τα μάτια και κούφια λόγια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πες να μ' απομακρύνουνε.

ΚΡΕΩΝ

Προχώρα κι άφησε σ' εμέ τις δύο σου κόρες.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αχ! Μη μου τις παίρνεις-- !.....

ΚΡΕΩΝ

Μη θέλεις να τα επιτυχαίνης
όλα--γιατί όσα κι αν πέτυχες τα 'χασες όλα.

ΧΟΡΟΣ

Κάτοικοι της πατρίδας μου της Θήβας, ο Οιδίπους
που εγώριζε τα αινίγματα τα δύσκολα να λύνη,
κ' ήτονε πολυζήλευτος και πολυτιμημένος,
βλέπετε σε ποια τρικυμία δεινών είναι πεσμένος!
Για τούτο, ο γνωστικός θνητός κανένανε δεν πρέπει
ως την υστερνή στιγμή--να τον καλοτυχίζη,
αν δεν περάση τη ζωή--χωρίς να δυστυχήση.

[1] Δείσαντες ή στέρξαντες

[2] Ακολουθώ την διόρθωσιν του Nauck «ιερεύς» αντί «ιερής» των προσφάτων εκδόσεων, ως μάλλον ευκολύνουσιν την έννοιαν.

[3] Φοινίου σάλου

[4] Αναγή κατά Schneidewin

[5] Εις την Κόρινθον

[6] Εν κακοίς με λαμβάνεις.

[7] [Σημείωση του μεταγραφέα. Στο σημείο αυτό ο Κρέων απευθυνόμενος στους υπηρέτες της συνοδίας του Οιδίποδα τους λέει:

«Αν των θνητών ντροπή δεν έχετε,

σεβαστείτε τουλάχιστον

την υπέρτατη του Ήλιου φλόγα,

και μην αφήνετε φανερό τέτοιο μίasma, που μήτε

τα ιερά τα βρόχινα νερά θα το δεχθούνε,

μήτε το φως, μήτε το χάμα...»]